

Majfesten i Uppsala 1845

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

När man i långa vintermånader framför en värmande brasa bläddrat i bladen af någon latinsk författare, hvars flödande vältalighet ändock icke förmått fångsla våra tankar, så verkar den första solstrålen från en blånande luft likasom ett trollslag. Raderna löpa icke längre rätta för ögonen, bokstäfverna blekna småningom och försvinna. Alla, Cicero, Lavins, ja sjelfva Horatius måste förlåta, att de åter få intaga sina fordnade platser på bokhyllan och blifva lika dammiga, som förr. De dubbla rutorna, klistrade med akademisk vältalighet, måste åter vandra uppför vindstrapporna och der förbida den aflägsna vintern. Vår luften spelar in genom de öppnade fönsterna och helsar från södern. Och hvilken lyssnar icke gerna till den hviskande bjudningen, att vandra ut och se, huru skapelsen småningom knoppas. Den nya rocken, nyss hemkommen från skraddaren, måste för första gången pryda de sprittande lemmanne på den unga studenten. Våren svärfvar icke så i de blå rymderna och diktar, att den alldeles förgäter den så kallade låga verkligheten; den låter icke blott de lifvande vindarne uppfryska de dufna blommorna i fönstret

hos någon skönhet, den unnar äfven sina arbetande barn en vänlig belöning. Skraddaren, som dagar och nätter för sin nål, skomakaren, som med äfvelsam sträfvan skyndar, att laga de bristande sömmarne åt någon flitig fotgångare, välsigna båda den blida våren. Han är den argaste rabulist i verlden. Derföre förbannas också den glada fribytaren af mången giktfull gubbe, mången ömtålig vekling, som sveper tulubben närmare kring de darrande lemmanne och anser våren för det ondas rot och upphof. Mången sprätt hvars fina kläder nedstänkas af en i yster glädje förbispringande skolgosse, tycker väl också, att våren ger för mycket spelrum åt den nyvaknade frihetskänslan. Men hvem kan kufva skapelsen i sin utveckling! Alla band sprängas af den inneboende kraften; de tunga isarne måste följa den svällande strömfåran och hålla tillgodo med, att krossas i de yrande hvirflarne. Ynglingarne stå på stranden och betrakta med deltagande det lifvande skådespelet, som år efter år med enahanda, men ändå lika lockande, utseende förnyas. Klostermurarne, hvarinom vintern hållit de sköna fångslade, äro äfven brutna och de fagra jungfrurna vandra ut med hvita, fladdrande slöjor och blicka förstulet, än på isarne, än på den åskådande ungdomen.

Staden börjar allt mer och mer antaga ett lifligare utseende. De båda ågatorna, Upsalas så kallade "Bulevarder", äro de första, som torra och renliga erbjuda sig till en angenäm promenad i middagsvärmen. Man skådar der inga prunkande vagnar, inga guldsmidda ryttere, som med låtsad

svårighet tygla sina fromma bärare, men de hafva ändå sin fina verld, som utbreder sin lilla elegans. Den skära sommarhatten, den behagsjuka visitkappan, som sveper de lätta lemmanne i ett halft genomskinligt moln, är en vigtig angelägenhet, som kanske kostar månet öga tårar. De vackraste, de modernaste väcka äfven här tillbörlig uppmärksamhet och "länge, länge veta gambla och, unga, alt therom förtälja." Här vandra studenterna arm i arm uti hvita sommarpaletäer och glacéhandskar, med cigarren vårdslöst hängande mellan de skuggade läpparne, som påminna fäderneslandet, att äfven här går en försvarare. En och annan, kastande sina blickar upp till fönsterna, lyfter på hatten och får en behagfull böjning af en bländande nacke till återsvar. Ingen falk har så skarpa ögon, som en student, när han vill uppsöka ett fagert anlete; knapt hinner en fladdrande kappa, alt svänga om hörnet, förr än en beställsam hand förer lorgnetten till ögat. Om, då hans hjertas aning af en lycklig tillfällighet besannas, så släppes genast den ledande armen och vänskapen får trösta sig på egen hand. Med snabba steg skyndar den

lycklige, att begagna sig af ödets blida gunst, och snart är en eldig "kurtis" å bane. Det går så lätt och ledigt, att i den fria luften låta ett varmt ord halka öfver de annars förlägna läpparne, och när den första blomman, eröfrad med fara, att fläcka en blankad fot och en ny handske, räcket åt den emottagande, vänligt leende sköna, så förklara hennes rodnande kinder, att meningen är förstådd. Men vi vilja lemna de unga tu på egen hand, ty vi äro redan

ledsna vid deras smäktande joller. Låtom oss i stället ånyo gå gatan uppföre och lyssna till den friska munterhet, som ljuder emot oss från de långa rader af studenter, som vandra förbi. Der möter oss en professor; vi taga vördnadsfullt hatten utaf oss, ty det är promotionstermin och vi skola kanhända en af dagarne tentera för honom. Är den akademiska fadren oss bevågen, så stadnar han en stund, tar oss i hand och frågar, hur det går med studierna. Som denna fråga uppjagar en viss förlägenhet, göra vi blott en betydelsefull bugning och vandra vidare. Hafva vi en slant i fickan, någon quarlefva af öfverskjutande postpengar, så vilja vi förbarma oss öfver den stackars tiggargossen, som blek och hungrig anropar de förbigåendes medlidande. Bekanta nicka åt oss från alla sidor och vi hinna knappast, att besvara alla broderliga helsningar. Det är mera folk, än vanligt, ute och vi måste snart vända, för att följa med den lifliga strömmen, som löper i samma rigtning med den gamla Fyris. Vore någon åldrig krämare från Stockholm närvarande och åskådade denna raska rörlighet nedåt den lilla hamnen, så skulle han fröjdas i sitt hjerta och förespå fäderneslandet högar af guld, troende, att hela denna ungdomsskara vore lifvad af ett nyvaknadt intresse för handel och näringar. Hvad de sednare beträffar, vilja vi gifva den goda gubben rätt, i det vi vika utaf och vandra öfver den Nya Bron nedåt den näpna Pavillongen, som i dag för första gången är öppen. Det är en anmärkningsvärd omständighet, att denna lilla tillflyktsort bryter sina fjettrar och utsläppersina kaskader af punche och jamaika ungefär på samma gång, som Fyris befrias från sina isiga band och låter sina böljor svälla högre. Redan häruti visar sig den dualism af styrka och svaghet, som sedan oförsonad genomgår menniskolifvet. Dock styrkan skall ändå segra och snart sjunka de svallande böljorna af blygsel öfver sin egen ovärdighet. Men drufvans ädla safter bevara sin eld och tända de blixtrande idéerna hos någon ung poet, som, rökande sin cigarr, vid ett glas punche gör sina betraktelser öfver "staden af evig ungdom."

Så förflyter den ena dagen efter den andra. Våren, som gör allt större och större framsteg, bjuder dagligen på det herrligaste solsken och ingen är så otacksam, att han icke i fullt mått begagnar sig af den vänliga bjudningen. Mången älskare af detta dolce far niente, som på Upsalaspråket kallas att gå och drifva, prisar högeligen de mångfaldiga bestyr, som annalkandet af den första Maj medför. Alla bodar besökas, tyger och band granskas med uppmärksamma ögon. En blifvande stiftsfröken skall hafva en klädning af blått siden, som för tillfället får representeras af några alnar cambrice, en öfverste skall köpa sig ett gult band och blifva kommandör af svärdsorden och en värdig broder till Fredman skall hafva en lösnäsa. Alla gamla magasinier och kistor genomsökas och fynden af en och annan styf kjortel eller ett par sammetsbyxor anses såsom ovärderliga och betraktas med vida större förtjusning, än mången fornforskare granskar äktheten af någon urna, uppgräfd ur fädernas högar. När då den lycklige hittaren stolt vandrar hem med sitt byte under armen, visar han med triumferande min sitt fynd för hvarje mötande kamrat och skryter öfver sin förmåga, att "vigilera". Då och då kastar han ifrigt några forskande blickar upp mot himmelen, för att efterse, om vädret fortfar att vara vackert, och tänker redan på, huru väl han skall taga sig ut i strumpor och skor.

Man kan lätt föreställa sig den uppståndelse, som förorsakades, då en oväntad regnskur plötsligen en dag öfverraskade de flitiga köparne, som i det muntraste lynne vände upp och ned på röda, gula och alla möjliga brokiga stufvar, värre än någon symamsell, som fått kommissioner från landet. Hur skall det nu gå med grefvinnans långa släp och Ulla Winblads granna garneringar? Den mulna himmelen lyckas vara obeveklig och svara "ett blek-lagdt nej på mensklighetens böner". Man var färdig att, så motbjudande det än var, vända sig till stadens alla squallersystrar, för att höra, om de icke ur kaffekoppen fått någon oväntad uppenbarelse om den blifvande väderleken. Hade det bara funnits någon lappgumma, om än aldrig så vederstygglig, hon hade mycket säkert blifvit öfverhopad med de mest smickrande artigheter, endast hon hade kunnat lugna deras oroliga hjertan. Men sorgen flydde snart sin kos, då den sista April uppsteg med klar sol och blå himmel, ehuru en ännu kylig vind förkunnade, att vintern, om han verkligen var död, helt nyligen hade afsomnat. Redan tidigt på förmiddagen

såg man fullpackade

resvagnar på knarrande hjul rulla in genom tullarne och stanna utanför stadens källare. Alla, som icke voro upptagna af förberedande omsorger, gingo med tysta steg, mönstrande hvarje förbigående med nyfikna blickar, ty en och annan utklädd hade redan visat sig på galorna. En dalkarl med sin kulla under armen promenerade helt makligt, och en svart neger hade med sina hvita, grinande tänder skrämt några barn att gråta. Men allmänheten fick ännu större tillfälle, att matta sin nyfikenhet, då kring middagstiden ett ovanligt skådespel tilldrog sig allas uppmärksamhet. Man var ej så säker på, att icke Kungen sjelf hade kommit till staden, då en ståtlig förridare, klädd i ljusgrön sammetsfrack, ridbyxor och trekantig hatt med hvila svajande plymer, ledigt tyglade en hvit gångare och hastigt svängda om hörnet åt Dombron. Efter honom följde en gammalmodig vagn, som enligt berättelse begagnats vid Drottning Kristinas hof. Dynor, öfverklädda med blått siden, betäckte det bequäma baksätet, hvaröfver en slags thronhimmel var utspänd. Sjelfva korgen var prydd med en mängd, i träet utskurna, sirater. Vagnen drogs af fyra hvita hästar, hvars betsel och seldon voro virade med blommor. Det främsta paret styrdes af en spannriddare, klädd i kort jacka och kullrig mössa med plymer; kusken var insvept, i en väldig kappa med bred skinnkrage och bar en hög rysk skinnmössa på hufvudet. På sidan om vagnen och stödjande sig mot pelarne, som uppburo thronhimmeln, stodo fyra betjenter, tvenne klädda i korta ljusblå lifrockar, flandriska stöflor och svarta baretter med hvita plymer, deandra båda svartklädda i kortbyxor med silkesstrumpor och skor och hattar med hängande röda sorgflor. En betjent i samma dräkt, som de sistnämnde, stod äfven bakpå. Vagnens högsäten vore ännu tomma. På detta sätt framskred långsamt det granna tåget, åtföljdt af en hvimlande menniskoskara, som undrade, hvad denna ståt hade att betyda. Vagnen stannade slutligen utanför Uplands Nationshus, betjenterna skyndade uppför trapporna och återkommo snart, beledsagande tvenne åldrige, vördnadsbjudande patroner i stora hvita peruker, från fötterna ända upp till öronen insvepta i tjocka, yfvida vargskinnspelsar. Dessa gråhårsman, trofasta ungdomsbekanta till den nyligen afsomnade Vintern, hvars hädanfärd de nu skyndade att förkunna, stego suckande upp i den präktiga vagnen och intogo högsätet. Båda höllo i händerna stora, med röda kanter försedda, notifikationskort af följande lydelse: Tillkännagifves, att Naturens högstbetrodde man, Landshöfdingen öfver Snöregionen, En af de fyra i Svenska årstidernas samfund, Kommendören af gyllene vargskinnspelsen, Riddaren och Kommendören af Svarta Botforen med stora skaftet, Riddaren af Lappvanterorden, Riddaren af Snöplogen och Dubbla Fönsterrutan i briljanter, Ordföranden i TandhackningsKommittéen, Ordföranden i Sällskapet: "För öm och frusen fingervård", Hedersledamoten i flera in- och utländska kylda sällskaper m. m. Herr Förre Kalle Winter stilla borttynade efter en tärande töсот, den sista April 1845, i en ålder af 5 månader och 29 dagar. S. B. U. Fredm. Epistel N:o 39." På baksidan stod en inbjudning att åhöra parentationen, som skulle hållas vid Eklundshof den följande dagen. Tåget satte sig nu åter i rörelse ned åt staden, förbi Vestmanlands Nationssal, dit en betjent inskickades med ett kort. På samma sätt notificerades de öfriga nationerna, Akademiens rektor, Landshöfdingen, Borgmästaren, Uplands Nations hedersledamöter och de Damer, till hvilka samma Nation står i så stor förbindelse för den konstarbetade fana, som sedan den första Maj tillvann sig allmän beundran. Vi vilja icke trötta läsaren genom en vidlyftigare beskrifning, utan endast, för att reta hans aptit, berätta, att de notificerandes djupa sorg på många ställen vann ett sådant deltagande, att den beklagades med stora floder, ej af tårar, men af punch. När då den aflidnes åldrige vänner, torkande sina våta ögon, förde den djupa bålen till munnen, så tycktes en skymt af glädje åter lifva de bleka dragen. Deras uppdrag var nu slutadt och tåget återvände till Uplands Nationshus, der gråhårsmännen åter stego ur, för att bereda sig till att bevisa sin vän den sista äretjensten. Notificafionen hade räckt i fulla trenne timmar och middagen var redan förliden.

På eftermiddagen är det öfverallt lif och rörelse. Borstgossar springa härs och tvärs med paketer; målare, snickare och hattmakare arbeta med händer och fötter. Alla studentkammare äro förvandlade till skräddareverkstäder och åtanken på den stundande festen lifvar åtminstone alla unga. Förb—a, ropar en, nu sydde jag guldrensarne bakfram; förtusan, ropar en annan, jag feck ingen kostym pådiligencen, och så bar det af till Fru Hasselhuhn, till Folkers och sedan kring hela staden, för att skaffa, här ett par randiga strumpor, der en hatt med border, der en gammal vest o s. v. Ändteligen lider det mot aftonen och enligt gammal sed samlas studenterna på sina

Nationssalar, hvarefter de efter intagna förfriskningar aftåga till stora torget, hvarje nation med sin fana i spetsen. Der intaga fanbärarne teten, sångarena förena sig i djupa leder; till dessa sluta sig de öfriga studenterna, blandade om hvarandra, och så aftaga alla, åtföljda af en talrik menniskoskara, till Slottsbacken. Från denna höjd, som beherrschar staden, erbjuder sig en präktig anblick. Läsaren må dock ej vänta sig några pathetiska utgjutelser öfver denna tafla, som han sjelf må se i sin fantasi. Nej! inga himlafärder! himmelen har dragit den allragraste och otrefligaste slöja framför sina gnistrande ögon och ser ut, som om den skulle plågas af det förskräckligaste bakrus. Vi kasta derföre våra blickar öfver staden, som nu ej ser ut, som "ett kräftfat med litet dill ibland", utan rätt och slätt, som en i aftondunklet upplyst stad, vi skåda ut öfver den flacka och platta Uplandsslätten, denna i alla fall storartade pannkaka, af hvilken så många kunna äta sig mätta. Vi måste ovillkorligen fröjdas med alla de skaror, som vi dock icke se, hvilka här och der upptända gina lusteldar, i nylifvadt hopp om godt bete för sina hjordar och rikliga skördar till bröd åt sig sjelfva. Ack! hvad den låga jorden med alla sina små prosaiska intressen ändå i grunden är trefflig. Hvad det ändå är roligt att vara en af dessa maskar, som träla i stoftet, åtminstone så länge man är — student. Sångerna ljuda oupphörligt till allas förlustelse. Man räknar eldarne, en räknar femtio, en annan med serdeles goda ögon ända till hundrade. En okynnig gosse knuffar vid branten till en af sina kamrater, som under de öfrigas skratt rullar ned uti sandgropen. Den skrattar bäst, som skrattar sist; nu kommer en annan efter. Sångerna fortfara och hurrarop höras från en och annan närbelägen eld. Nu börjar den väldiga kören att uppstämma folksången, och som goda undersåtare vilja vi taga hatten utaf oss och deltaga i det skallande hurra, hvarmed den talrika folkmassan beledsagar utropet af: Lefve Konungen och Fäderneslandet! De rubbade lederna ordna sig åter och man vänder tillbaka till torget. Der börjar en lek, som vore värdig att aftecknas, ej med en Hogarts eller en Bellmans skildrande förmåga, utan helt enkelt med några blyertsstreck i en glad Students plånbok. En stor polska, hvars ring är lika vid, som torget, bildar sig småningom, under det att hvar och en anstränger sina lungor, för att kunna frambringa de mest skarpa och sönderslitande missljud. Den som ej sjelf varit student, kan ej förstå det nöje, som ligger i dessa vilda yttringar af ungdomskraften. Men se till exempel på denna långvexta figur, som med händerna i sidan och under otaliga böjningar söker att genomlöpa alla möjliga dissonanser, huru oändligt lycklig han ser ut. Han njuter af den tillfredsställelsen, att kanske mången knarrig ungar, mången sömnig mö, som tröttat sin tunga med långa beskrifningar öfver Upsalalifvets oordentlighet, förgäfves söker att tillsluta de tunga ögonlocken. Om det också ligger en viss tjuftöjksaktighet till grund för hans hjertas fröjd, så är den dock af det oskyldiga slaget. Han går ändå med lugnt samvete hem och lägger sig på sitt öra, och somnar ostörd af både yttre och inre oro.

Den så länge efterlängtade Majdagen grydde äntligen. Inga järtecken förkunnade dagens högtidliga betydelse, himmelen var ej mer än vanligt blå och solen såg ut, förunderligt nog, aldeles som annars. Skulle man vilja anmärka någon synnerlig omständighet, så vore det den, att de flesta, man mötte, uttröttade af språng och bestyr gjorde en högst ynkelig figur. Staden liknade en theater innan förhänget gått upp; man trätte och öfverlade mellan kulisserna. Tornuret förkunnar omsider, likasom hvisselpipan, skådespelets början och alla skynda att infinna sig på sina nationssalar. Der mönstras hvarje inträdande från topp till tå, och de mest utmärkta hälsas med uppmuntrande bifallsrop. Småningom börjar den ena Nationen efter den andra att sätta sig i rörelse. Några göra en liten rund genom staden, men få åskåda dem, ty

"Hab' ich den Markt und die Strassen doch nie so einsam gesehen! Ist doch die Stadt wie gekehrt! wie ausgestorben! Nicht funfzig, Däucht mir, blieben zurüch von allen unsern Bewohnern. Wes die Neugier nicht thut!"

Men utan för tullen möter oss genast en väldig menniskoskara, dock icke oräknelig, i vagnar, till häst och till fots. Men medan Nationerna helt långsamt tåga den stora öfra vägen, taga vi i stället med snabba steg en genväg öfver de stora sandbackarne på venster hand till den plats, der vi snart åter skola träffa dem. Nu springa vi äntligen förbi Brunnshuset med dess trädgård och så uppföre backen och äro — framme vid Eklundshof. Detta ställe med sina omgifningar är af en annan författare tecknad med en pensel, som vore den doppad än i Mynja, än i Gummigutta, än i Saftgrönt, än i Ultramarinblått, ja i sjelfva aftonrodnadens purpur. Ehuru vi ofta vandrat dit ut och blifvit mötta af ljudet från de bullrande kägelkloten, hvilket, enligt samme författares utsago, "är för

vandraren, hvad blomsterdofterna äro för seglaren", kunna vi dock icke så helt och hållet dela hans förtjusning. Visserligen måste en oas i öknen, växte der blott ett träd, en tistel, en blomma och ett grässtrå, förekomma den uttröttade vandraren såsom någonting gudomligt, och som den stora Uplandsslätten är temligen ful, så är det helt naturligt, att för den, som länge saknat en svalkande lund med allt, hvad dertill hörer, måste ett gammalt världshus med en liten balkon och några pelare, ungefär så höga som en reslig karl, förekomma såsom något serdeles pittoreskt, isynnerhet när dertill kommer en däld, som ser ut som en sandgrop, genom hvilken dock en liten sorlande bäck framqväller, och öfver hvilken några resliga barrträd höja sina kronor. Slätten ofvanför, gemenligen kallad Polacksbacken, är kansleden enda i sitt slag, som, på samma gång den är en öfningsplats för dragoner och soldater i deras krigiska lekar, äfven är en arena för Apollos söner i deras dramatiska och bacchanaliska fester. Den är fyrsidig, på trenne sidor omgifven af reslig barrskog. På sluttningen af den fjerde sidan, som öppen och fri erbjuder en rätt angenäm utsigt åt staden med det röda slottet och de allvarsamma tvillingtornen, ligger Eklundshof med sina lätt räknade "almar, lönnar, amerikanska ärtträd och körsbärsträd." Midt på slätten är, nu för tillfället, uppsatt en mycket stor, granrisklädd rotunda i kinesisk stil, uppburen af en mängd pelare. Öfver densamma svajar den Svenska Flaggan. I medelpunkten är uppställd en talarestol, bakom hvilken man till uppmuntran och stöd placerat kolossala fastager. Derifrån utgå, såsom radier åt alla håll, smala bord, i hvilka man fastsatt ett stort antal bålar. Detta är ju rätt uppmuntrande! Till venster från Eklundshof ligga i en halfcirkel helt nära skogsbrynet elfva smärre granrisklädda baracker för de serskilda nationerna, som der skola intaga sina sexor. Framtill och på sidorna äro de öppna, burna af pelare, mellan hvilka arkader äro formade. Den mellersta baracken, som tillhör Vestmanlänningarne, är något större, än de öfriga, och helt och hållet flätad med granris.

Om vi icke så många gånger förut omtalat den begäpande folkmassan, så skulle vi äfven här göra en liten beskrifning på det brokiga hvimlet af menniskor. Vi bedja i stället hvarje läsare i sin stadgöra sig reda för det lilla ordet nyfikenhet och den verkan, som denna egenskap utöfvar på alla, gamla och unga, och han skall genast se framför sig hela slätten, uppfylld med herrar och fruar, mamseller, jungfrur, pojkar och arbetare. Ja! det är så trångt, att vi icke veta, huru vi skola kunna uppnå någon plats, hvarifrån vi kunna beskrifva de kommande tågen. Men vi vilja göra, såsom fordom Konung David, taga vår harpa i hand och i aftonsvalkan stiga upp på taket, ej af ett kungapalats, men af den förut omnämnda rotundan, hvarifrån vi hafva en vidsträckt utsigt. Vi kunna dock icke utlofva, att med den gamla sångarkungens högstämde toner sjunga festens lof, men vi vilja i stället lofva att kasta våra ögon på hvarje rodande Bathseba, som med längtan väntar på de glada upptågen.

Men vi få icke en gång tid dertill, ty vi se redan **Vestgötarnes** fana svaja öfver trädtopparne. Vi skärpa våra ögon och vänta att finna något glädtigt hvimmel, några blanka rustningar från medeltiden, eller några roliga upptåg med gycklande anspelningar och troget tecknade bilder ur den närvarande verkligheten. Men inlet af allt detta visar sig. Den ungdomliga skaran tågar fram på slätten, sjungande sina vanliga friska sånger och tyckes alldeles icke visa några för tillfället antagna karakterer, hemtade från sagan eller hembygden. Dock har icke den verkliga studenten äfven egna utmärkande drag, värdiga att i hela sin osminkade verklighet framställas bland alla dessa lånade, sanna eller fantastiska skepnader, som snart komma att vandra omkring oss? Hans egen personlighet är lika mycket en poetisk tolk af nutidens oroliga sträfvanden, som den unga jernsmidda riddaren af forntidens hjeltekraft. Samma glödande romantik, som manade den sednare till långväga irrfärder, gömmer sig ännu i den förres bröst och äggar honom att söka sin tillfredsställelse i annat, än hvilat och lugnet. Äfven nu, likasom i det verkliga lifvet, är det roligt att se dem, som icke en gång för ett ögonblicks skämt gömma sitt egentliga lynne. Men den lilla skaran ser så fåtalig ut, att vi ana någon gömd öfverraskning under hela denna enkelhet. Om vi närmare skärsåda dessa trenne lysande ekipager, som straxt förut med spann och spannriddare körde upp bland de andra åskådarna, så skole vi finna, att det icke står så alldeles rätt till med det förnäma herrskapet. De tyckas göra alldeles för nådiga nickar åt de förbigående studenterna. I den första vagnen sitter det en Excellence med sin fru, båda förnämt lutande sig tillbaka mot de stoppade dynorna. Den andra vagnen är upptagen af ett justitieråd, som äfven haft den artigheten att föra sin fru med sig, ehuru förhållandet mellan båda makarna ibland tyckes utvisa, att sparrlakanslexor höra till ordningen för dagen i det huset. Så mycket ömmare förhållande tyckes råda

mellan hans dotter och en ung militär, hvilka båda sitta baklänges. Den fina hvita handen tryckes litet emellan af den förtjuste älskaren, som icke tyckes hafva ögon för något annat, än sin fästmö. Bland den kring vagnarne stående folkhopan utbjuda trenne hästskojare sina utsvultnakampar och söka att purra någon enfaldig bonde, att byta med dem. En och annan skålnalle tränger sig fram till excellencens vagn, för att utbjuda sina varor, ehuru det förnåma herrskapet redan på långt håll rynkar på näsan åt hans bondaktiga sätt och brytande mål.

Men **Vermlänningarne** hafva redan ankommit. Utanför deras barack är en hög majstång upprest, så blomstrande, som årstiden kan medgifva, och utsirad med åtskilliga grannlåter. På spetsen svajar en fana med nationens vapen å ena sidan och Bacchantiska insignier å den andra. Vid dess fot stannar musiken, som består af fioler och klarinetter, och rundtomkring hvimla de öfriga. Der ser man en rörlig Brukspatron, ur hvars ögon lyser idel fröjd och glädje. Hvem kan bedraga sig på orsaken dertill? Icke kan majstångens bjefs eller de öfrigas lekar roa en så gammal man! Nej! bättre konjunkturer hafva gudskelof börjat sprida litet dager i affärerna. Äfven hans godlynta och gladlynta fru deltager i landtfolkets nöjen. En Inspektor med en tämmeligen respektabel näsa och en kostlig frack, en Pastors-Adjunkt, långlagd och blek, och en rödbrusig och tjock Klockare framställa lyckligt sina egendomliga karakteren För öfrigt ser man representanter från de olika orterna, der en hurtig "Jössehäring", der en något pundig Bergsman, der en Finngubbe med sin lerpipa i mun, den en Jägare o. s. v. Men icke nog härmed; den gamle vördnadsvärde, som "först satte yxan till roten i de Vermländskaurskogarna" och derstädes "brutit bygd", Olof Trätälja, är uppstånden ur sitt kummel, för att vara med i detta rummel. Gubben, med ett fasaväckande skägg, och försedd med en väldig yxa, vänjer sig dock småningom vid de nu lefvandes seder och bruk.

Den furstliga gengångaren har likväl svårt att reda sina häpna tankar, då han ser hvita segel, svällande för vinden, , sväfvande fram öfver böljande vågor af menniskohufvuden. Men utan att bry sig om, hvad den gamle tänker om den nya tidens förvånande under, framskrider Gottlänningarnes slup, försedd med storsegel, fock och klyfvare, Dess namn, "Gamlen", står med stora bokstäfver måladt på akterspegeln. När det lilla fartyget med Svenska flaggan i toppen och Gottlands fana i akterstäfven nalkas närmare, försvinner dock den första häpnaden, ty det är uppsatt på en vanlig bondvagn, dragen af tre par väldiga oxar, som varit värdiga att plöja marken i Olof Trätäljas urskogar. Man kan se, att den raska besättningen är van vid ett hurtigt sjölif. Kaptenen, hvars mössa prydes af en, på långt håll lysande, guldrens, står med sjökort i hand och utvisar kosan för styrmannen, som med roparen för munnen utdelar sina befallningar. Understyrmannen med sin logglinn ger noga akt på den hastighet, hvarmed slupen framskjuter. Den öfriga besättningen, bestående af elfva man, är ifrigt sysselsatt, hvar och en på sitt håll. En äkta sjögast, klädd i rund blå tröja och hvita bussaronger, äntrar upp, för att lagafockfallet, som gått sönder. En annan sitter på utkik vid klyfvaren. Kocken, en liten svart neger, sysslar med glas och tallrickar. Under dessa vexlande bestyr instämma alla i följande sång:

Der bodde en Herre vid Hamborja bro, Han hade en dotter så fager och tro, Så kommer der en seglare och sjöman till land, Han frågar: sköna jungfru, hvem skall hon ha till man?

Sjömänner har jag älskat, sjömänner vill jag ha, Sjömänner vill jag älska, tills jag läggs i min graf. Den sjöman, du har älskat, den kan du inte få, I morgon skall jag låta den sjöman ihjälslå.

Om morgonen helt bittida, då sjöman skulle gå, Allt ute för dörren dess fader mände stå. Så drog han ut sin sabel och stack i sjömans bröst, Alltså den sköna jungfrun förlorat har sin tröst.

Så jungfrun hon beder sin fader att få lof, I morgon klockan åtta till skogen att få gå, Der som jag får höra de musikanter små, Der jag får roa mig det mesta jag förmår.

Ack ja, min hjertans dotter! det kan du väl få, I morgon klockan åtta till skogen få gå; Men tänk då sedan efter, du är af bättre stånd, Det passar dig långt bättre en köpmansson till man. Jungfrun hon dricker med gift ett glas vin, Och detta hon dricker för kärestan sin; Lägg mig i hans kista och sedan i hans graf, Så hvila vi förnöjda allt intill domedag.

Gud trösta och Gud nåde föräldrar och fäder, Som neka sina barn att få den de ha kär! Det har jag fått erfarit uti

min ålderdom, Jag nekat har min dotter att älska en sjöman.

Sången afbrytes då och då derigenom, att slupen stannar, för att upptaga passagerare. Seglingen har dock hela liden gått alltför lyckligt, för att den skulle slutas utan något äfventyr. Plötsligen springer den ena af linorna, hvarmed slupen frambogseras och fartyget vräker för ving och våg, det vill säga, står alldeles stilla. Allmän rörelse ombord; kaptenen och styrmannen se rådvilla ut och ett nödskott afskjutes. Slupens timmerman antrar omsider ned och lagar det bristfälliga, biträdd af till undsättning skyndande åskådare. Slutligen uppnå de den efterlängtede hamnen, ankaret kastas och alla få hvila ut efter sina mödor.

I högtidlig procession nalkas nu de båda **Småländska** Nationerna. I spetsen fladdra deras fanor. På den enas hvita duk yfver sig ett gyllene lejon med armborst, och på den andra visar sig Kalmare uråldriga slott. Något förvånande är väl, att tätt derefter finna en bullrande och pinglande kinesisk musik; men saken låter dock förklara sig: Månans Broder har nedlåtit sig att deltaga idagens fest. Det Himmelska Rikets Beherrskare hade nemligen under de sednaste förhandlingarne med Engelsmännen erhållit så underbara berättelser öfver de olika nationernas seder och bruk, att han blifvit gripen af en oemotståndlig längtan, alt i egen person öfvertyga sig om deras sannfärdighet. Någon tid derefter stadgades hans beslut ännu mera vid ett ovälkommet besök af Herr Förre Kalle Vinter, som derunder beklagade sig, att han numera, efter tvenne års uppskof, blifvit i i sista instansen dömd att dö och begravas i ett fjärrbeläget barbariskt land. Solens Fader beslöt då att under sin resa kring verlden ställa kosan så, att han kunde öfvervara denna doms högtidliga verkställande. Han ville följa till grafven en man, som genom sin isande köld och genomträngande bitterhet kommit äfven honom att darra. Detta är orsaken, hvarföre vi skåda De Bevingade Drakarnes Herre på Ektundshofs-slätten. Tvänne **Skåningar**, som åtföljt honom från hans första landstigning, tumla om med sina hästar, ett par lifliga klippare, framför och omkring tåget och göra ett starkt afbrott mot den kinesiska allvarsamheten, som genast faller i ögonen, då vi betrakta den framtgående Gong-Gong-förarens uppsyn. Samma högtidliga hållning igenfinna vi i hela den öfriga skaran, samma mörka sextumlånga mustascher, samma digra pent-ses (hårflätor). Efter Gong-Gong-föraren följa de öfriga kejserliga musikanterna: tvänne Yt-Schuen-Tao, med sina femalnhöga klingande instrumenter; en Tsuen-Wang, med den gudomliga kolossala hvisselpipan; tvänne Sang-Lay, hvilkas instrumenter till en förvånande grad likna våra inhemska lergökar, samt slutligen den Mantschuiska trumslagaren. Efter musiken följa sex högre Krigs-Mandariner, klädda i den nya kinesiska uniformen med engelska gevär, och för tillfället vakthafvande hos Hans Kinesiska Majestät. Ändtligen ser man Alla Folks Beherrskare uti en lysande gul palankin, som likaledes föres af sex Mandariner, i en praktfull skrud sväfva öfver den låga jorden. Han utblåser med välbehag välsignelsebringande moln ur sin dyrbara houka. Vid hans venstra sida föres den kejserliga solskärmen af favorit-negern Chrah-Mer, och på högra sidan framför tolken Iw-Wen alla de omgifvandes yttranden för resans välgång. Till fots, efter fadrens uppvaktning, följer Kejsarsonen Oh-Die-Fas-Kar i en praktfull och lysande dräkt. Men låtom oss ej af all denna härlighet hindras, att äfven kasta en blick på de "fina, smägtande väsenden", som vandra hand i hand uti följande led. Ljufva drömmar, ej engång anade inom Harems murar, tyckas intaga dem, och med hemlig bäfvan kasta de sina blickar på tvänne Evnucher, för tillfället vakthafvande solskärmsförare. Men de få ej glömma, att i deras spår följer en sträng kunskapare: Under-Lif Barberaren Pyh-Teen, Harems öfverste uppsyningsrnan, som just nu som lifligast öfverlägger med Öfver-Lif-Barberaren Kap-Teen, Premierministern, om anläggandet af ett fjerde par glasögon utom kikaren, för alt desto bättre kunna ransaka deras innersta. — Tåget slutar med ettstort antal kineser af alla klasser och åldrar, klädda i den långa, vida rocken och den korta öfverklädnaden. Dessa sistnämnda äro på hvar och en olika till färg och prydda med sinnrika tänkespråk kring de vida fällarne, samt andra mer eller mindre lysande tecken till deras egares rang och värdighet. På hufvudet bära alla den spetsiga och svängda hatten och dessutom vid sidan ätpinnarna och knifven, hängande vid gördeln. Den rykande pipan och den väldiga bambukäppen fullkomna den stämpel af kinesisk karakter, som är påtryckt det hela. — Efter åtskilliga omvägar framskrider ändtligen processionen till sin bestämmelse. Stillad är Kejsarens och hans undersåtars första nyfikenhet och häpnad, då likväl en för dem högst obekant och främmande musik tillkännagifver

Södermanlänningarnas ankomst. Redan på långt håll hör man ljuda vid hornens klang:

"Manskap, gif akt! Stå, rätta er, sjung! Lofsjungom vår Bacchus, och marschera i takt!"

I spetsen svajar nationens fana, förd af Kurator, omgifven af några äldre inom nationen utan kostym. Sedan kommer ett fastage och en vinkorg på en granrisklädd kärra, dragen af en häst, som, ehuru prydd med blommor och löf, ser högst ointresserad ut. Så mycken mer Bacchisk fröjd tyckes lifva kyparen Ede, som kör honom. Derefter tripparframför det egentliga tåget Härolden Kämpendahl, med en tratt på bröstet i gult band, sin lilla kappa kastad öfver armbågen, fjädrar och blommor på hatten och till häroldsspira en murgrönkransad thyrsus. "Fader Bergström lefver än" och anför musiken med röd näsa, svällande kinder och viktig min.

"Ödmjuka tjenare! Se fader Berg, Valdthorn af messing, med bulor och erg; Kors hur han svettas båd olja och märg!"

Brödren Pehr Bergström saknas icke heller; och

"Movitz valdthornet nu lutar. Hör, hur han drillar och tutar!"

Christian Vingmark

"Ser ut accurat, Som på solfjädrar, der man en herde ser lipa, Som i lunden står så flat Och har i truten sin ljusgula pipa: Hatten satt uppå en sned, Bruna vesten var uppknäppt, uppdragen på magen: Stundom när han flöjten vred, Så nicka hufvudet och fläktas uppslagen."

Stendecker, "bekant för sina hvirflar tolf steg ifrån pukorna", är klädd i tröja, med rosor i hatten, flaska i bälte och en slef till pukpinne. Hatten är neddragen öfver pannan, och den rödbrusiga fysiognomien uttrycker mycken förnumstighet. Alla ärodessutom i trogna kostymer, de flesta med peruker och stångpiskor, gammalmodiga stora frackar, stora vida vestar, knäbyxor, strumpor och skor. Herrar musikanter gå i tämmelig oordning om hvarandra. Derefter vandrar ensam gubben Fredman sjelf, i blå tröja och filtmössa, med ett utseende, som ungefär uttrycker:

"Natt och dag i jemnt fylleri Skall all min sorg gå förbi."

Sedan Anders Wingmark, i en kanelfärgad klädning, stor, yfvig, hvit peruk, askfärgade byxor, öfver knäna uppvecklade regarnsstrumpor, tvära skor med messingsspännen, näsan utsirad med stora glasögon. Gamle Bror Jockum, Benjamin Schwalbe och Lundholm, kommendör och bränvinsbrännare, med stånka i handen, i randig frack och brun hatt. Derefter ensam, Ceremonimästaren, Ordens-Oratorn och Parentatorn, samt konstituerade Dansmästaren i Choret, Janke Jensen, med hatten under armen, i en stor peruk, blå tröja med rödt skärp, blå knäbyxor, krås, en tumlare som ordenstecken, en lång, smal, svart kappa med röda kanter och i handen en murgrönsblindad förgylld staf. På hans skinande anlete står att läsa en hel Bacchusfest. Sedan, ledd af Magister Gåse, prostinnan sjelf, Ulla Winblad, i en liten schäferhatt med blommor, röd kofta, röda skor med höga klackar. Man ser straxt, att hon är solen och medelpunkten, kring hvilken all fröjd och lust vänder sig. Hon är omgjuten af ett visst fint behag, en slöja, som söker att dölja — icke justoskulden. Magister Gåse bär en krans om hufvudet, i uppfläkt grå rock eller frack — han vet kanske ej sjelf hvilketdera, — en boutelj i hvardera byxfickan och blott en sko. Derefter Norström, Ulla Winblads man, ensam. Så Mutter på Tuppen, en den allra fryntligasle matrona, i röd kofta. Och Jergen Puckel

"Sig bugar, Han läspar och trugar Så skönt: Talar Fransyska Och Tyska. — — — Blommor på armen, Buketter i barmen och grönt: Benen som krita Så hvita: Spänd på sitt sätt, Med rock violett, Blått foder under." — — —

Hvem kommer nu trippandes? "Nå Bergströmskan!-- Hvad jag ser! -- Med bindmössa — kors, jag ber! Bröstbukett i barmen, Och en mops på armen."

Derefter Kolmätars Lotta, med ett skalkaktigt utseende, i hvit kofta och röd kjortel med granna börder, åtföljd af von Ehrensugga, med stånka i handen. "Se Dansmästar Mollberg, bröder! — — Konstigt har han lärt sig buga Och med foten skrapa: Aldrig såg man större apa I en kapriol."

Slutligen Mor på Fyrkanten, Ordensklockaren Trundman i filtmössa med en trindlagd supfysiognomi, Anna Stina, Ölheim, mycket tjock och fyllig, i filtmössa, Gumman på Termopolium, Kommendören Appelstubbe,

Korporal Boman, Mor Maja Myra i Solgränd, och Lång Anders med basfioln. Nu stannar tåget utanför sin barack, och alla instämma med hög röst i sången:

"Si vårt bagage Rullar i prakt Med röda kärror, som gnissla fint i nafven! Ser ni — hva ba? — Öltunnorna? Ser ni den fastagen ifrån Malaga? Ja! Ja! ja! ja! ja!"

Sällskapet bildar en krets omkring fastagen, hämtar öl i stånkor, och uppstämmer derefter sången:

"Hvila vid denna källa, Vår lilla frukost vi framställa —"

under flitigt njutande af drufvans ädla safter.

Vi lemna dem tills vidare, och låta våra blickar möta de nu ankommande **Norrlänningarne**. Efter fanan, förd af en kämpe i rustning, följa, arm i arm, en Altenburgerflicka och en Jemtlandsflicka, båda i nätta, troget nationella dräkter. Derefter kommer ett sällskap Lappar. Vi mönstra dem från topp till tå. Kolten liknar till formen en skjorta. Kragen är uppstående och utsirad med åtskilliga silfvergranlåter. Något tecken till linne och till vest finnes ej, utan i stället ett barmkläde, liknande en nattkappa. Denna är försedd med åtskilligt bjefs och glitter. Om lifvet är kolten tillspänd genom ett bälte, dock så, att den är tillräckligt vid ofvanföre. I det härigenom uppkomna påsiga rummet förvaras hvarjehanda mindre saker, såsom vattenslef, bränvinskosa, snugga (äfven quinnan röker) och dylikt. Byxor bäras af både mannen och qvinnan, hvilka åtskiljas derigenom, att mannen medelst bältet högre uppfäst kolten, så att den på honom ej räcker längre, än till knäet. Skorna hafva smalt ofvanläder, och på båda sidorna utefter fotbladet är en söm, vid hvars slut vid tårna vidtager en uppstående snibb. Barbarerna vandra af till sin så kallade Kåta, uppförd i sockertoppsform af granris, ofvanpå hvilken är en öppning, som utsläpper röken från den i midten af nomadhyddan belägna eldstaden. De öfriga i nationen, utan kostym, begifva sig till sin barack.

Westmanlands och Dala Nation är i

antågande. I spetsen en Landshöfding i vagn. Derefter en Major till häst. Så en Kapiten och flere Officerare, åtföljda af de okostymerade innom nationen. Derefter en Underofficer med Fanan; Vidare en Trumslagare och en Korporal. Så Fiolspelare framför en stor bondhop utan någon bestämd ordning, i dräkter från Mora, Orsa, Rättviks, Leksands, Åhls, Gagnefs, Tuna, Jerna, Nås, Floda, Bjursås och Svärdsjö socknar i "Dalom" Genom benäget biträde af Presterskapet i dessa socknar hade nationen för tillfället derifrån erhållit ett stort antal vackra dräkter.. Trenne Länsmän hafva stort besvär med att hålla ordning, hvar och en på sin afdelning. Under marschen sjunges den så kallade "Leksandslåten" med accompagnement af fiolerna. Nu göres halt. Kullorna framtaga ur sina kjortelsäckar små flaskor, förmodligen innehållande "Sirapsbränvin", hvarmed de traktera sina gossar, utan vidare omständigheter, än att de sätta flaskan för munnen med sådana uppmaningar som t. ex. "sup nu." En och annan dristigare kulla vågar sig äfven fram till befälet, för att äfven bjuda dem förfriskningar. Man marscherar igen, under afsjüngandet af följande sång Som är för tillfället författad.:

"Hej, Gossar! gladt vi vandra till Tuna Rommehed! Att lära oss exera med lust och besked. Och Far och Mor och Kullo, de följa oss än åt; Men ska vi skiljas, väntar jag, det sker ej utan litet gråt.

För Konung och för rike vi lära oss att slåss; Och kommer Ryss och rackare, så lita uppå oss; För pilar, krut och kulor är Dalkarn inte skygg, Som furan står på berget, står han så säker och så trygg.

Så gjorde våra fäder, så göra vi också, Om Engelbrecht ell' Gösta oss skulle kalla på. Men skänker Gud oss friden, vi trifvas väl i ro, Och prisa Gud och Kung och frihet uti vårt låga bo."

Man finner således, att en beväringmönstring är i fråga. Sällskapet vandrar till ett ungefär midt på slätten upspändt tält. Landshöfdingen, omgifven af Majoren och det öfriga krigsbefälet jemte Läkaren och Auditören, är redan i förväg framme och emottager skaran, i hvilken beväringsmanskapet utgör kärntruppen, för att genast begynna mönstringen. De långa och bizarra gårdsnamnen, som alltid upprepas före personens namn, väcka mycken munterhet hos de åskådande, likasom åtskilliga frågor och anmärkningar af Landshöfdingen. Efter förrättningsens slut håller denne till manskapet ett tal, uppmanande dem, att "oförskräckt våga lif och blod på

Rommehed" samt förhålla sig så, att han med berömmelse kunde framställa deras bedrifter inför thronen o. s. v., hvilket besvaras med lifliga hurrarop. Sedan beväringsmanskapet blifvit uppställt på militäriskt vis, aftåga allesammans till den medlersta baracken, som, helt och hållet betäckt, med en stor port på hvarje sida, reser sig högre, än alla de andra. Utanföre göres halt, och sedan befälet frigifvit manskapet, vilja vi på en stund i vår mönstring göra detsamma, för att icke fela i tillbörlig aktning mot de sirliga **Stockholmarne**. Den ädle Burgundiske riddaren, som rider på en hvit häst, ledd af tvenne pager, klädda i svart sammet, tyckes genom sin stolta hållning fordra de vördnadsbetygelser, hvarvid han under mångåriga krigståg blifvit van. Kanhända, att han äfven varit i Österlanden och stridt mot Saracenerna, och vet att förtälja sagor om Richard Lejonhjerta och den hugstore Saladin. Om det icke vore så svårt att komma tillbaka igen till vår bekväma plats på taket, så skulle vi skynda förut och, liksom ödmjuka vasaller, knäfallande hålla i stigbögeln, när han hoppar af gångaren. Han ser sällan tillbaka, och när han gör det, så sker det med en viss förlägen skygghet, ty den märkvärdige Don Quixote af la Mancha rider bakom honom på sin Rosinante. Visst måste det vara litet ledsamt, att hafva sin karrikatyr, sin grinande vålnad så der nära inpå sig, men huru ofta händer det icke, att mången, som tycker sig så präktig, har den förargliga vanställande bilden bakom sig, fastän han icke märker det. Riddaren af den sorgliga skepnaden sitter visst och tänker på den "oförlikneliga Dulcinea af Toboso", och är likasom vanligt åtföljd af sin kostelige vapendragare Sancho. Denne sednare är högeligen road af den efterföljande hornmusiken och de granna drägterna. Han tror sig visst ännu vara ståthållare på sin ö. De bruna Zigenarne i sina röda mössor och veckade byxor, de svartögda Zigenerskorna med sina hängande flätor och korta klädningar, anförda af sjelfva Pretiosa, bilda en hastig öfvergång till några herrar och damer fränden tredje Gustafs hof. Det är en glädje, att påminnas om denna vackra dräkt, dessa korta jackor och fina stfålvärjor, detta frasande siden, inom hvilket man tror, att mångt fint skämt, mångt spetsigt infall ännu gömmer sig. Det uppstrukna håret, som ligger i lockar, hvita utaf puder, låter oss skåda en fri panna, till ett tecken, att snillet i Gustafs dagar icke gömdes, i skuggan. I hvarje anlete med denna hårklädsel inbilla vi oss se dragen af en Sergell eller Kellgren och vi känna, att tjugarekonungen behag ännu utöfvar sin makt. Det finnes ännu en fläkt af hans anda, och den vårfest, som nu firas, skulle nog locka en flamma ur de snilleblixtrande ögonen, om han åsåge den. Hade den firats i hans dagar, så hade vi kanske ännu beundrat några taflor derur, tecknade af Bellman. Betydelsefullt nog följer efter dessa Gustavianer en hel marknad med vexlande karakteren Der kommer en kanonier med mössan på sned och ledande sin fiffiga fästmö, som bär schalet på hufvudet. En pajazzo sätter alla i förskräckelse med de i vädret svängande benen. En lifbeväring och en matros hafva trängt sig emellan några ytterst modernt klädda damer, och en vaktmästare, tummande sina berlocker, tyckes vara litet sömnig efter uppässningen vid gårdagens supée. En handlande och vandrande jude gör sällskap med Rockus Pumpernickel. Sist kommer den verldsberömda Doktor Dulkamara, på en vagn, dragen af en hvit och en brun häst, den förre med brunt, den sednare med gult täcke. Tvenne betjenter i röda frackar och trekantiga hattar utgör hans följe; Kusken är en neger. Utifrån vagnen hänger en liten flagga med den stora doktors porträtt, och en mängd chatuller och flaskor äro ställda omkring honom i vagnen.

Förbi hela denna brokiga skara framgår under muntra sånger "Dalströms Jakten", med gigade råsegel och nerhalad klyfware, dragen af fyra hästar. Från aktern af den nätta, välbyggda Jakten svajar **Helsingarnes** fana.

Vid den för nationen uppförda baracken på slätten är en landbrygga anbragt, på hvilken man ser Fartygets redare, en välbehållen Grosshandlare tillika med sin Bokhållare otåligt vandra fram och tillbaka, då och då spejande i kikaren utåt slätten. Närmast bryggan äro församlade några bondgubbar, hvilka man, af deras långa ljusblå tröjor, strumpor och skor samt röda mössor, igenkänner för att vara komna från Wahlbo, och bland hvilka den, på sin hemort välbekante, så kallade "Klippen" synnerligast utmärker sig för sin jovialiska frispråkighet, Ju närmare Fartyget nalkas, desto mer upplärnar Patronens anlete, och den i full uniform utrustade Sjötullsvaktmästaren lagar sig i ordning att, enligt lofliga Tull-lagen, genom beslag förhjelpa åtminstone någon del af den dyrbara laddningen till respektive Tullkammarens magasiner.

Sedan fartyget laggt till vid bryggan, landtågen blifvit kastade samt fastgjorde, börjas den strängavisitationen, hvarunder man ser Vahlbo-gubbarne ifriga, att bakom vaktmästarens rygg förhjelpa åtskilliga konfiskabla varor i

land, bland hvilka man formärker buteljer, innehållande Hegels Filosofi , Nationalmedvetande från Tyskland m. m. Nu fortgår lossningen af den öfriga lasten , bestående af styckegods: fastager med Speciedalrar till fattige Filosofie Kandidater; krukor med insyltade "Snilleblickar", plockade ur Batavia Korrespondenten; buteljer med starka spritdrycker, såsom: Tidsanda, Opposition, Straussianism, Jesuitism från Schweitz, alla väl korkade, m. m. Allt under afsjungande af kända lossare-visor. I glädjen öfver den dyrbara laddningens lyckliga hemkomst bjuder Grosshandlaren, efter slutad lossning, sina bekanta, Kaptenen med hela besättningen, samt Vahlbogubbarne på en treflig sexa.

En riddareskara spänner öfver fältet med pomp och ståt; det är **Göteborgs** nation. Fyra musikanter rida framför densamma, blåsande heroiska marscher. I spetsen stoltserar, på sin hvita Rosinante, den namnkunnige och reslige Don Quixote af la Mancha. Det är således blott hans vålnad, vi förut lärt känna. Han bär en svart hjälm, som slutar i en silfverknapp och är försedd med visir. Hans rustning är äfven i öfrigt helt och hållet svart, ända till hans med sporrar beprydda skor. Med högra handen omfattar han en lans , som är 6 alnar och en tvärhand lång; på venstra armen hänger en oval, svart sköld med bred silfverrand, och vid sidan ett väldigt slagsvärd. Hvar och enigenkänner lätt "Riddaren af den sorgliga skepnaden." Till venster om honom framskrider i sakta mak hans knubbiga och djupsinnige vapendragare Sancho Pansa på en Brunte. Någon Grälle af den adliga racen von Langohr hade ej kunnat anskaffas. Dock hafva Sancho och Brunte redan blifvit så goda vänner, som efter en så kort bekantskap möjligtvis ske kan. Sancho är klädd i en gammal halmhatt, ljusblå tröja med halfärmar, randiga knäbyxor med rosenröda band, svarta ullstrumpor och halmskor — de sistnämnde just ej af det nättaste slaget. Vid ett rödt gehäng dinglar en liten sabel. — Näst efter detta vörnadsvärda par följer Riddaren af Haren (han bär i skölden detta djur i fullt språng, med devisen: *Periculum in mora*) , förande Nationsfanan. Vid sidan rider anföraren eller Lejon-Riddaren (af Göteborgs Nations vapen, som han bär i sin med furstlig krona ornerade sköld), en ståtlig gestalt, med en med hvit fjäderbuske försedd hjälm, harnesk af silfverfjäll och vapenrock af svart sammet. Likasom alla riddarne förer han en lans i högra handen. I midten af de tre första lederna framgunga trenne behagfulla damer , af hvilka synnerligast en till kostym och utseende kan mäta sig med hvilken skönhet, som helst. Under den beplymade sammetsbaretten framglänsar ett par själfulla, blygt strålande ögon, beskuggade af fina, mörka ögonhår; de rosiga kinderna hafva de allra små sötaste gropar, läpparna svälla af ungdom och helsa, och med hennes sköna ansigte harmonierar fullkomligt hennes smärta växt och ståtliga hållning. Gångaren tyckes yfvas öfver sinvackra börda — vare detta nog sagdt om hästen. Riddaren af Haren, och alla som nu följa, äro klädda i hjelm, som prunka af kortmålare. De röda kammarne med hvita liggare af bomullsvadd, samt hjälmgallren fullända hjälmarnes prydighet. Harnesken äro beklädda med fjäll af kort och sluta med korta lifkjortlar af blått eller rödt tyg. De kännetecken, hvarpå riddarne kunna åtskiljas, bero nu, likasom i forntiden, på sköldarne. Dessa äro antingen röda eller blå, med några variationer i formen , samt innehålla sinnebilder och valspråk, syftande på hvars och ens individualitet. Vi ha redan nämnt om Hare- och Lejonriddarens. Vi skola nu uppräknat de förnämsta af de öfrigas. En bär i skölden en man, som anfallas af tvenne björnar , med öfverskrift: "*Huc malorum ventum est*"; en annan ett svin och deröfver: "*Interdum*"; vidare en annan en dödskalles med devisen "*Post multa sæcula pocula nulla*." Trätt Riddaren har i sin skölden jovialisk Bacchi son, med en stor, glänsande trätt till hufvudbonad, en Hinna till tröja, en häfvert i den ena och ett stop i den andra handen, samt till valspråk: "*Omnis in hoc sum*"; en annan har till sköldemärke en bål, och under: "*Nunc vino pellite curas*"; en annan ett glas, med underskrift: "*Sub hoc signo vincam*." På en annan sköld dricka ett par löjligt kontrasterande figurer hvarandra till, och under står: "*O, hur herrligt majsol ler*." Vidare ser man en galge med thy åtföljande galgfogel, och till motto: "*Sic itur ad astra*", förmodligen någon antydning på den ädle riddarens anor; vidare tvenne hvarandra korsande pipor, med underskrift: "*Tuta die*"; på en annan en kopparslagare i fullt arbete, och under: "*Den 2:dra Maj*"; på en annan åter en bok och ett glas, med valspråket: "*Variatio delectat*." Horn-Riddaren bär i skölden ett par pannprydnader, hvaröfver står helt lakoniskt: "*Mannastyrka*"; en annan riddare en häst, hvars ryttare håller på att falla af, med valspråket: "*Nemo nascitur artifex*"; och åter en annan en champagnebutelj med åtföljande glas, och deröfver: "*Hinc robur et securitas*." Vidare ser man en pelare, uppför hvilken en drickande student klättrar, och på hvars spets lagerkransen och "*Sophia*" vinkar, med valspråk: "*Nil sine magno vita labore dedit mortalibus*"; på en annan sköld prunka tvenne, med armar och ben utrustade,

raglande flaskor af olika dimensioner, och under slår: "Nemo saltat sobrius." De öfriga sköldarne hafva råttor, fiskar, stjornor, solar, ormar, eller något dylikt, utan inskriptioner. — Tåget slutar med en kärra, hvarpå sitter en något krank riddare, omhuldad af en qvinnovarelse, ej olik hexorna i Macbeth.

Uplänningarne, som vandrat den nedre vägen, för att icke störas i sin sorg af de andras glada jubel, komma nu fram på slätten med tysta och långsamma steg. Ett stycke framför processionen bäres den nybroderade fanan. Sjelfva tåget öppnas af tvenne marschalkar, som rödja väg bland folkhopen, klädda i röda skärp och stålvärjor, såsom brukligt är vid akademiska högtidligheter. Derefter kommer första prestafven, en thyrsus lindad med murgrön och blommor, buren utaf en hög magnat, det tyckes vara ett statsråd. Vi kunna ej så noga urskilja uniformen, ty han är insvept i en vid tulubb, men den guldbroderade kragen och den stora kraschanen lysa ändå fram, såsom det tyckes, med afsigt. Den aflidnes trenne ordnar bäras sedan på hvita hyenden: "Snöplogen" utaf en skröplig hvithårig gubbe i borgareuniform, "Lappvanterorden" af en ung, smärt, men ändå högt avancerad militär, vid något kavalleriregemente. Den tredje orden, som utgöres af "Svarta Botforen med stora skaftet" bäres af en person, klädd alldeles a la Napoleon och med ordenstecknets saknade make på venstra foten. Vidare i ordningen följer den hädangångnes vapen, en vargskinnspels i hvitt fält, med omskriven: Suo pondere tutus, buren af en fattig riddarhusstipendiat i slitna, svarta kläder. Derefter går, omgifven af tvenne marschalkar, sjelfva tågets medelpunkt, dagens talare, som också tyckes hafva insett hela vigten och ansvaret af det åt honom anförtrödda kallet. Det är en riktig kälkborgare med hög hvit halsduk och hvitt krås, som fladdrar för vinden; en vid, men något dammig slängkappa döljer den gammalmodiga fracken och de korta hängande byxorna. Minen uttrycker ett visst sjelffförtroende, blandadt med en låtsad ödmjukhet. Vidare bäres den andra prestafven, också af en högt uppsatt person, insvept i en tulubb. Så komma de båda sörjande, nationens klubbmästare, representerande källarsocieteten, klädda i stora vargskinnspelsar, ludnamössor och botforer. Bådas ansigten äro helt och hållet insvepta i pelsarna, och man hör då och då långa snyftningar. Slutligen kommer hela den öfriga processionen, bestående af mycket godt folk. Der vandrar till exempel först en stolt husar vid sidan af en vördig Theologie Doktor med Nordstjerne orden. En Underlöjtnant vid Uplands regemente går bredvid en Filosofie Magister och Docens, och, en och annan Länsman har gömt sin obetydlighet bland några studenter. Sist kommer en kör af sångare, alla svartklädda, men med röda band kring hattarne. Tåget slutas af tvenne marschalkar. I denna ordning stannar processionen vid nationens barack, under det att marschalkarne, för att tillse att allt är färdigt, skynda ned till den bredvid belägna, för tillfället inhägnade platsen, der talet skall hållas och vapenkrossningen försiggå.

Slutligen komma äfven **Östgötarne**. De bilda en tafla, för hvars återgifvande vi skulle önska, att vi i stället för bläck hade något slags komposition af färgton, åskådlighet o. s. v. Men så när hade vi bortglömt, att vi icke sitta vid vårt skrifbord, utan på taket af den stora rotundan och — begapa. Nationens vackra fana, förd af en Fanjunkare, eskorteras af åtta Grenadierer tillika med Timmerman och Trumslagare. Alla bära kaskar efter den nya modellen och äro klädda i blå vapenrockar, hvita byxor, med huggare och gevär. Timmermannen med yfvigt, hvitt skägg, bär sin yxa på axeln. Krigarne afsjunga friskamarscher. Derefter kommer en Landshöfding, i vagn, klädd i blå, guldpriidd dräkt, med blå bandet och kraschan. Bakpå vagnen står Östgöta Korrespondenten, en mycket lång figur, i svart frack, med ett exemplar af samma tidning på kragen. "Bihang" saknas icke heller, och dessa sitta på ficklocken. Han har en penna bakom hvardera örat, blå glasögon (förmodligen för att vara rätt skarpsynt) och en portfölj under armen. Ur denna utdelar han "Politiska torneringar", hvarpå står att läsa nedanför på titelbladet: "Denna skrift, hvars innehåll man måste billiga, om man aldrig så litet deruti intränger, härrör af tidsandans makt." Man öppnar skriften med nyfikenhet, men finner — aldrig ett ord. Bakpå vagnen står äfven tidningen Bytingen, som tyckes vara något öfver 1 1/2 aln lång, med grå hatt och mustascher. Kusken, en ståtlig figur, är klädd i vinterdräkt.

Nu följer staden Linköping: En Fana, förande i skölden en biskop med sin kräckla och ofvanför en mycket stor biskopssmössa, bäres af Ryktet, en quinna, klädd i röd kjortel med spetsar, hvaröfver en hvit tunik är fästad; hon har svart lif, hvita vingar, en bindel af kulörta band, virad om hufvudet, postväska öfver axeln och trumpet i handen. Hon sitter på kuskbocken af en vagn, i hvilken åker ett "Kaffe-Rep". Detta utgöres af en äldre,

afsigkommen Kammarherre i full gala och fyra något äldre Fruntimmer. Sällskapet sitter omkring ett kaffebord och pratar och sladdrar af alla krafter. Efter detta herrskap åker Bacchuspå sin tunna, klädd i brokig nattrock, hafvande en murgrönskrans om hufvudet och i handen en murgröns lindad staf. På hvardera sidan om hans kärra gå tvenne medlemmar af Drabbis-Orden. Derefter en Biskop, i svart kaftan, doktorshatt, biskopskors, kraschan och pantalonger med utanpå dragna stöflor. Han är i sin vagn åtföljd af en hög frimurare. Denne, klädd i svart kappa med röda border, är prydd med en stor mängd dekorationer, såsom det röda kommendörsbandet af Carl XIII:s Orden, en gyllene murslef, fästad i knapphålet, ett förkläde med en mängd underbara och mystiska insignier, vid sidan en triangel, hängande i ett grönt band, en stor hemlighetsfull kraschan på bröstet o. s. v. Kusken, i vinterdrägt, har ett martialiskt utseende. Slutligen följa tvenne Djeknar, den ene i en grå djeknekappa.

Staden Norrköping: Fanan, med stadens vapen, (ett krönt N, en Bila och en Kommandostaf) föres af en Korporal af Stadsvakten. Den eskorteras af en Trumslagare, en Klarinettblåsare och Tvenne Man, alla tillhörande samma korporation. Vi torde något hvar känna, hvilken martialisk hållning, hvilken hotande bisterhet, hvilket mod och hvilken djerfhet plägar karakterisera dylika män i staten eller — i staden. Om den befälhafvande korporalen berättas, att när han med en hes och så barsk stämma, som möjligt, utropat: "Framåt marsch!" plägar detta åtföljas af ett annat utrop: "Nej, vänta litet". Han kan nämligen icke befälla sina leder och sina ben att förrätta sin tjänstmed samma snabbhet, som han förmår uttala kommandoordet. Men likasom en tornklocka, innan den börjar ringa, först rör sig helt obetydligt, sedan vaggas med allt större och större fart, till dess äntligen de dofva ljuden börja höras, så äfven vår beskedlige korporal, och vid utropet: Framåt marsch! för andra gången kan man svära på, att benen redan länge varit i rörelse. Af samma skrot och korn tyckes det öfriga manskapet vara, alla klädda såsom "paltar" egnar och anstår. Efter dessa herrar följer en Grosshandlare, en Fabrikör och en "Probenreuter", som alla tyckas duga till riksdagsmän. Thalia, i en röd klädning, hvit tunik, blomsterkrans kring hufvudet, blå siden-mantel, fästad öfver den ena axeln, och sandaler på fötterna, åker derefter, stödjande sig på sin lyra, i en "flakvagn", som köres af Tyska Församlingens Kyrkostöt." Denne sednare är klädd i en gammal kyrkvaktarkåpa och slokig hatt, och bär i handen en lång, svart staf med en bjellra i ändan. Under allt detta måste ligga någon skarp satir, syftande på vissa förhållanden, som höra till det inre af dagens historia i Norrköping. Vi för vår del kunna deremot ej anse för annat, än ett glädjande tecken, att se en af sånggudinnorna nedlåta sig att åka på en bondvagn. Det tyckes båda godt för framtiden. Vi hoppas, att konstens gudinnor, då de en gång hunnit att något ledsna vid förnämt folks tråkiga supéer och ofta fadda umgänge, äfven skola bevärdiga den låga hyddan med ett och annat besök. Derefter framskrider en vandrande Sockertopp, så stor, att den person, som bär honom, går inuti, utan att synas. Huru mången student skulle icke önska, att han egde en sådan att hugga stycken af, då hans städerska inkommer med underrättelsen, att hans socker är slut, och plånboken icke har medel att ersätta bristen. I sockertoppens spår vandrar en Kardus. Han är klädd i brokig rock med snuskarduser till epåletter. Den månghörnade huvudbonaden bildas af cigarrlådor. Dylika äfvensom karduser hänga vid sidan, lastade i ett skärp. Efter denne åter följer ett Judepar: mannen, en långskäggig Rabbin, i grå, fotsid rock och hvit mantel; quinnan i svart kjortel och rödt lif, med en turban på hufvudet. Slutligen vandra några raska sjömän i sina lediga dräkter.

Staden Söderköping: Fanan (tre strömmar med nio stjernor) föres af Rådmannen Rutsten, klädd i hvit patientdrägt och nattmössa, med en vattenbutelj vid sidan. Honom följer jätten Ramunder, öfver fyra alnar lång, beklädd med björnhudar. Vidare St. Ragnhild, klädd i hvit nunnedrägt med svart kors, och helgongloria kring hufvudet. Hon åker i en ensitsig schäs, körd af en vattenläkare, som utdelar en skrift om "Vattnet och andan."

Staden Wadstena: Fanan (St Brita på en stol) föres af en medlem af dervarande antilyxförening, klädd i en rock utan krage, byxor, som räcka jemt dit, der strumporna sluta och en hatt utan border. Honom följer St. Brita i poenitensdrägt, beledsagad af en prior och tvenne nunnor af St. Salvatorsorden, priorn klädd i en gammal katolsk korkåpa, nunnorna i svarta klädningar med kapuschonger och hvita eller röda kors på sina dräkter. Vidare på en bondvagn tvenne knyppekärringar med sina knyppeledynor, tätt följda af tvenne Stiftsfröknar i himmelsblå klädningar med ordensstjernor.

Staden Skenninge: fanan (jungfru Maria med barnet) föres af St. Olof, klädd i antik stålhelm, prydd af gyllene krona och röda och hvita fjädrar (norriska färgorna), röd lifrock, svart, hermelinsbebrämrad mantel, med ett

slagsvärd, fästadt vid ett elghudsbälte, gula handskar och besporrade stöflor med spetsar. Helgonet, såsom stadens skyddspatron, rider på en oxe med förgyllda horn och rödt schabrak. Vidare en bergslagsbonde, åtföljd af sin hustru med brännvinsflaska och matsäcksskrin, begge åkande i pinnkärra efter en liten stut. Derefter en stadsnotarie, klädd i blå frack, smårandiga linnebyxor, halfstöflor och glasögon, m. fl. attributer. Tåget slutas af en mängd hästskojare, oxdrifvare och marknadsfolk.

Vi vilja nu nedstiga från vår upphöjda plats på taket, i synnerhet som det blåser litet kallt så här högt upp i luften. Om någon skulle förvåna sig öfver, huru vi kunnat se så väl, äfven i de minsta detaljer, så få vi nämna, att vi begagnat synglas, för hvilka vi nu på det högsta få tacka dem, som lånat oss desamma. Vi skola nu räta utbenen och göra en liten promenad omkring slätten, för att se, hvad de särskilda nationerna företaga sig. Vår uppmärksamhet väckes genast af brokiga sköldar och skimrande harnesk. De förut beskrifna riddarne hafva gjort en rund genom den böljande folkmängden förbi barackerna och stannat vid en bana, som blifvit utstakad för de tillämnade täflingsspelen. En liflig musik upplåses nu, och åtta de förnämsta och sadelfastaste riddarne framgaloppa till täfling i "ringränning." Riddaren af gyllene Ormen ger sin Bucephalus sporrarne och bortsnappar den ena ringen efter den andra. De andra kämparne följa hans exempel med olika framgång. Under täflingen skrämmes en svart slaf, i månans Broders tjänst, Champagne-riddarens häst, så att han gör en häftig sväng, hvarvid den olyckan hände, att tygeln brast och riddaren slungades bortåt fältet. Lyckligtvis slapp riddaren denna gång med förskräckelsen. Som Don Quixote äfven vill deltaga i ringrännningen och rusar åstad, ehuru alla ringarne redan äro nedtagna, så börjar äfven brunte att lägga i väg med den stackars Sancho, hvarvid denne skriker högt vid hvarje skumpning; ja, vid nästa halt, då Sancho har sina ögon rigtade åt annat håll, är Brunte till och med så oförsämd, att han tar sig en buss af sin herres nya halmskor, i brist på annat foder — en olycka, den Sancho fördrager med filosofiskt lugn, sedan han blott hunnit draga sig till minnes ordspråket: "husbondens öga gör hästen fet" Priset, som består af damernas nickar och bifallsleenden, tilldömes Riddaren af gyllene Ormen. Derefter företages ett nytt täflingsspel, nemligen "att nedstöta Turkhafvudet." De samme, som täflade förra gången, täfla äfven nu. Svinriddaren far fram, som en annan Orlando Furioso och vinner priset, hvilket är detsamma, som ofvan är nämnt. Efter prisbelöningen gör riddaren till de talrika åskådarnes stora belåtenhet en hop vackra manövrer med sitt ypperliga sto.

Sist företages det gamla bruket, att "slå katten ur tunnan." Tvenne tunnor, med hvar sin katt uti, upphängas till detta ändamål. Flera af riddarne deltaga i detta spel med klubbor. Denna täfling Väcker allmänhetens deltagande. Den ena delinquenten blef så hufvudyr af riddarslagen, som trots någon nykläckt riddare, ty han låg en stund på ryggen och grinade rätt oridderligt. Alla tillegna sig priset, men om ej vår gissningsförmåga allt för mycket sviker, så var det Råttornas riddare, som var närmaste orsaken till kisses mindre lyckliga nedkomst. På detta sätt utkräfdes han en lysande hämd å sina skyddlingar vägnar. Den andra delinquenten öfvergaf platsen i ett huj, med förvirrade blickar, och styrde kosan åt — Hospitalet. Så svåra följder hade denna, i sig själf oskyldiga, lek.

Medan vi ännu äro sorgligt stämde i anledning af de båda kattornas olyckliga öde, vilja vi skynda att få höra något af Uplänningarnes parentation öfver Kalle Winter. Inom en omhägnad af med tåg förenade pålar äro uppresta en talarestol och en musikläktare, båda beklädda med rödt kläde. Framför talarestolen sitta på tvenne stolar de båda sörjande, och en mängd damer äro på bänkar placerade å ömse sidor. Kapellet, bestående af trenne fioler, stämmer redan sina instrumenter, och sångarena stirra på Kapellmästarens pinne. Talaren står redan färdig på sin plats och vinkar med näsduken. Då afsjunges mycket högtidligt följande sånger:

RECITATIV. Den Förste. Är Kalle Winter död? Den Andre. Jo något är vårt svar! Han dog en morgonkvist vid första hanegället. Glöm, hvad han kunnat bli! Den Förste. Men minnoms, hvad han rar, En fader allvarsam, som tvang oss skjuta spjället!

DUETT. Nog mins jag pelsen med silfverhår, Den vördnadsvärdes, som nu är vår! Jag mins botforen med stora skaftet Och muffen, fodrad med svarta taftet! Nu växer gräset vid öppen sjö; Farväl Botfor! och du pels adjö!

CHÖR. Hvar går tåget, blomstrande ungdomsskara? Säg, hvi skälver så öfver varma rosor Sorgligt ljuf en glindrande tår på kinden, Löjernas sofbädd? Vördnadsfull i bjudande blickens allvar, Höljd i mantel, tecknad af

nattens färger, Satt i herrskarmakt uti nordanskogen Fruktad en konung.

Farans årsbarn, broder till nordanstormen, Från sitt hvita fjelltorn den Höge sände Klara, mäktigt spejande blickar vidt kring Sofvande länder.

Hjeltesagan bar han på fadersarmar Och vid norrskensflammor dess runor läste, Medan stormen tumlade vildt på fjället, Läste och tänkte.

Nordens lejon lekt kring den gamles fötter, Innan ut de flögo kring vida verlden Och från folken grepo i vilda famntag Bragderns ära.

På sitt knä han konungabarn har vaggat Och med kämpagladje de späda signat, När till bragder manade mäktigt vanda Nordmannasvärdet.

Vintern soffer! — Vintern är död i norden, Kraftens, mannaskarornas höga hemland. Nej! Han dör ej; kraften är född odödlig, Skruden må falla.

Hör oss, främling! Lär dig att tro och älska: Tro på himlens under och älska kraften, Denna kungaprägel af nordisk mandom, Adlad till skönhet. Då vi alla gästade nyss hans boning, Mildt hans former löstes i varma tårar, Och ur klara badet i himmelsk fägring Framgick en jungfru.

Naken stod hon, höljdt blott af helig oskuld; Lösta lockar lekte kring liljeängder, Och så varm från spegeln af djupblå ögon Skimrade glädjen.

Sångens gyllne luta hon bar i handen, Doft af blomsterböner den hulda kringflöt, Och ett jubelskri utaf glädje mötte Våren i norden.

Vintern dog, men blott för att föda våren! Flyg då nordens ridderligt höge yngling I dess famn; välsignande vinterns minne, Vig dig vid våren!

Talaren snyter sig och börjar med darrande stämma att uppläsa följande tal, då och då styrkande sig med ett glas punsch:

Ditt morgonsol brann sällan klar. Din middag blott en skymning var!" Fredmans sånger.

Dessa ord, som så uttrycksfullt tolka de tänkesätt, den aflidne under hela sin lefnad obrottsligen följde, böra leda våra tankar tillbaka på vår förflutna vandel och påminna oss om den väg, som ännu återstår. Äfven vi hafva ofta förut ochisyttnerhet denna dag sett den klara morgonsolens sken fördunklas af de moln, som den föregående dagens minne, eller rättare sagdt förgätenhet, spridt kring våra ögon. Dessa moln, långt ifrån att till middagen skingras, hafva tvertom, förökade, spridt en oredig skymning. Måtte vi då erinra oss, att kanske äfven vi, "när aftonen kommer", skola återbära de gåfvor, vi så rikeligen under lyckligare förhållanden emottagit.

Med denna åtanke på alla jordiska gåfvors fåfänglighet vilja vi kasta en blick tillbaka på den saligen afsomnades minnesrika lefnad. Hvem, som varit den aflidnes fader, kan man ej med visshet bestämma; en sägen går, att han, med den kraft, som alltid utmärkte honom, varit orsaken till sin egen födelse. Detta är äfven troligt, ty samma sjelfrådighet utmärker hela hans lefnad. Redan vid späd ålder utnämnd till Landshöfding i Snöregionen, uppfyllde han med sådan skärpa sitt åliggande, att det blef en spegel för alla. Mest vinnlade han sig om åkerbruket; han har löst ett af dess vigtigaste problem, då han uppfann sättet att medelst hvita täcken, spända öfver åkerfälten, emot köld bevara det späda höstsädet. Denna, måhända något öfverspända, idé verkställde han dock icke förr, än han tillryggalaggt hälften af sin bana; men då han omsider i slutet af December månad uppträdde, så yar det med så mycket mer drifvande förmåga, som han öfvertygande, så väl öfver hus, som under hus, framställde föremålets vikt. Blott en gång förut hade han uppträdt; det var då han redan på hösten en dag var så skarp, att den så kallade Plogbillen ej gick igenom. Men efter detta arbete aftynade han också betydligt, emedan han dertill lærer hafva tillsatt nätterna. Emellertid då han blifvit frisk, uppträdde han, som sagdt är, i December på ett mera afgörande sätt. Ja, man anklagade honom för en sådan häftighet i sjelfva framställningen (det gick stundom ända uppåt väggarna), att han under flera dagar hindrade nästan hvar och en annan, som var

rädd om sitt skinn, ifrån någon motion, ty alla kommo öfverens om att han riktigt yrade. Emellertid var det endast nit och verksamhet! Också hugnades han vid detta tillfälle med ett hederstecken, Snöplogen, som straxt derpå tilldelades honom. Akten försiggick med vanliga Skott-ceremonier.

I bergshandteringen var han äfven utmärkt och lofordades af alla, såsom varande mycket klyftig i denna vetenskap. Så var han utmärkt i allt, och blott en bortskämd veklighet kunde klandra hans åtgärder i Tandhacknings-kommittéen, såsom varande besvärliga, isynnerhet för tunga. Ingen vågade dock beskylla honom för orättvisa; allt falskt och isynnerhet halt quäfdes i brodden. Inga partier gynnades, utom slädpartier, men ofta var han mot dessa ganska njugg, så att man stundom ej fick fara vägen rätt fram, utan nödgades fara på sidan, hvarigenom åkningen nästan blef hvad man kallar med i åker (mediocre). Mot betjenter bakpå åkdonen var han vid dylika tillfällen ganska sträng; men också har man aldrig sett en sådan mängd af veritabla hundsfottar, som uti hans tjänst. På ynnestbevis var han icke frikostig; den enda, som hugnades af hans nåd, var himmelen, som af honom upphöjdes i adligt stånd under namn af Stjernfeld.

Vi hafva nu genomgått hans medborgerliga bana och kunna ej annat än loforda densamma, ehuru många, så länge hans före stod i landet, beskyllde honom för att vara en källborgare, som gerna for, dit det lutade. Oss återstår nu att kasta en blick tillbaka på hans enskilda lif och hjertats egenskaper. Mången klandrade den svagheten, att han gerna såg igenom fingrarne med att bedragare skodde sig, allenast det skedde med hof. Vi anse dock denna svaghet snarare för en förtjenst, än ett fel, isynnerhet som han föröfrigt var mycket sträng i sina seder och afskydde alla otyglade seladon (Celadons). Detta oaktadt var han en stor beskyddare af muffar och var mycket skämtsam i sitt umgänge, ofta nästan till öfverdrift. Att kyssa kinderna röda på promenerande damer var för honom en bagatell; ja han gjorde det till och med på vad, om det var upphållsväder. Icke heller gjorde han afseende på personen. Till och med en så högt uppsatt person som Torntuppen ryckte han ofta in i sina yrande hvirflar och behandlade honom då såsom en vanlig drifkucku. På detta satt var hans vilda yra ofta rigtad upp mot tinnarne af templet — vare detta nog sagdt om hans upprigtighet. Han var en stor nykterhetsvän, ty han tålde inga fluida och ansåg alla källarmästareför att vara förtappelsens barn. I följe deraf var hans kropps-konstitution så stark, att han utan den ringaste olägenhet kunde fördraga de starkaste doser blåsyra. I musikaliskt hänseende var han ofta ganska knarrig. Narraktigt nog var bjellrors klang och klockspel i hans smak. Af kompositörer hade Spohr gjort mesta intryck på honom. Af de sköna konsternn älskade han likväl främst poesien; till hans ära utkommo Vinterblommor och Snöklockor. Sjelf rimmade han endast i sin ungdom. Oaktadt denna böjelse för poesien skötte han dock sitt kall med stor ifver, ehuru man skulle kunna förebrå honom en viss kallsinnighet, ty han andades aldrig varmt för landets blomstrande utveckling.

Några egna barn lemnade den framledne icke efter sig. Faderligt kall var han dock icke utan. Fostersonen Lavin har åtnjutit en uppfostran i främmande länder, som vårt mode fordrar. Han vistas äfven nu utrikes hos sin välgörares släkt, familjen Gletscher. Beklagligtvis hafva vi ofta haft bedröfliga underrättelser om hans uppförande. Dagar och nätter tillbringas för det mesta hos Schweitzare, der han far fram på ett fasaväckande sätt. Men skyndom förbi detta sorgliga ämne, som äfven för den aflidne var så smärtsamt, och låtom oss fullgöra den dyra pligt, som ännu återstår. Med darrande händer krossar jag nu detta vapen, genom hvilket den bortgångne i alla skiften var suo pondere tutus. Under uttalandet af de sista orden fattar han den framför talarestolen stående vapenskölden och krossar den mot marken. Ceremonien är nu fullbordad, och processionen upplöses. Alla de höga magnaterna, som med allvarsam min bevistat den högtidliga akten, vandra nu ganska muntra omkring och åskåda de andras upptåg. De anse icke en gång under sin värdighet, att med nöje lyssna på den allbotande Doktor Dulkamara, som åkande kring slätten utbjuder sina underbara droppar. Man måste också beundra den finhet, den från all öfverdrift skiljda humor, hvarmed han utför sin role, sjungande följande, af honom sjelf författade, verser på en melodie ur Kärleksdrycken:

Mina Herrar! — Dulkamara, Alla Eskulapers kung Vill för Eder uppenbara Konsten att bli evigt ung.
Hemligheten får ni veta, Om ni gör med mig ackord, Fåfängt skall ni söka, leta Efter bättre läkarvård, Diavolo,
för tusan fan ! Jag är ingen charlatan.

Tiden, säger man go' herrar, Ar den bästa läkaren; Det är lögn, ty han förvärrar Allt i hela skapelsen; Allt blir gammalt och eländigt, Allting murknar och blir skralt; Jag — jag botar helt behändigt Allt, om jag får bra betalt. Diavolo etc.

Hylla då min sundhetslära, Ty ni tidens svaghet ser, Min kollega i all ära, Men han duger inte mer. Vore tiden bästa läkarn, Som man alltid spår och spår; Fråga bara då — aptekarn, Hur det med oss alla går. Diavolo etc.

Den fördömda vattenkuren Dernäst smädar vår natur; Vattnet skapades för djuren, Men för människan — mixtur. Vet ni, hvartill vatten duger? Fråga källarmästaren! Ingen — ta mej fan jag ljuger — Vet det som den klipparen. Diavolo etc.

Läkarkonsten i Europa Prisar blott dödgräfvaren; Jag är kommen för att sopa Universum rent från den. Här skall annat Leben blifva, När jag vid en sjukbädd står; Hvar arftagare skall rifva I förtviflan sina hår. Diavolo etc. Ifrån Asien till — China, Från Kalkutta och till Lund, Från Arabien till Medina Ifrån Rom till Öregrund, Genom alla verldens länder, Och ändå långt mer, långt mer Har jag rest, — men återvänder, Att besöka — ännu fler. Diavolo. etc.

Uti London har jag rotat Alla rättorna ur stan. Mogols husmamseller botat, Skänkt en son åt StorSultan. Underverk gör mina droppars Inkrojabla kraft med allt. Hela Ryska rikets troppars Magar ha de gett gestalt. Diavolo etc.

Droppar har jag ock, som hjälper Från förstoppning pappas pung, Om man dem i bläcket stjelper, Bref man skrifver som en kung. Dito äkta minnesdroppar, Sköna för tentamina. Lättare man aldrig proppar I sig lärdomen, — hvaba? Diavolo etc.

Droppar för Medikofilen, Tar man dem, så tar man den; Droppar för Latinska stilen, Som kachera skrifvaren; Och för Juriskandidaten, Hofrätt och Kansli och Prest, Men för Kameraln — den saten — Fordras hufvud som en häst. Diavolo etc.

Ibland rariteter träder Dernäst fram min skäggtinktur, Strykes den på gamla kläder, Få de genast pelsnatur. Präktig för exercitanter Är den, ty på en minut Skägg man får på alla kanter Elfva tum, ja absolut! Diavolo etc.

Men den ljufva kärleksdrycken Ar dock ypperst utaf allt. Hvem vill vinna qvinnotycken, Och, som jag, en skön gestalt? Åt Don Juan jag en flaska Sålde, när vi råktes sist. Ska' ni köpa, så va' raska, Snart på dem jag lider brist. Diavolo etc.

Men för ungdomsfröjd och gamman, Ack! jag an ej droppar gjort, Kinkigast af allesamman Äro de, det har jag sport. Denna konst, som jag ej känt, är Jag dock villig ge mitt lof. Lefve Upsalastudenter, Lefve de och Eklundshof! Emot dem — Aj tusan fan! Är jag dock en charlatan.

Under allmänna bravorop afreser undergöraren, som besynnerligt nog, råkar alt med sin vagn köra midt emellan "Dahlströms jakten" och "Gamlen", hvilka båda äro ute och lofvera. Kaptenen på "Gamlen" står med roparen i hand, för att preja an den förbiseglande jakten. Efter vaxlade frågor och derpå nöjaktiga svar lägga de båda sluparne vänskapligt till vid hvarandra och ömsesidiga besök göras. Sedan man en stund druckit om och frågat om nyheter från hemmet, skiljas de och "Gamlen" vänder, för att åter styra kosan hem. Men som en brinnande "stick i stäf" vänder ut och in på de bugtiga seglen, måste kaptenen kommendera manskapet till refning. Sedan befallningen är verkställd, sättas årorna i ordning, och man börjar att ro af alla krafter. Visserligen mister en och annan af åskådarne hatten eller mössan, men den lätta slupen skrider ändå småningom framåt, oaktadt den häftiga motvinden.

Välkända toner ljuda i vårt grannskap. Vi urskilja de idylliska orden:

"Ulla, min Ulla! säg, får jag dig bjuda Rödaste smultron i mjölk och i vin !Eller ur sumpen en sprittande ruda Eller från källan en vattenterrin? Dörrarne öppnas af vädren med våda, Blommor och granris vällukt ger: Duggande skyar de solen bebåda, Som du ser. Ä'ke det gudomligt, Fiskartorpet? Hvad? — Gudomligt att beskåda!

Vi begifva oss till "Fiskartorpet" — de muntra Södermanlänningarnes barack. Ett tu tre klingar minuetten:

"Fader Berg i hornet stöter," och "konstituerade dansmästaren i choret", Janke Jensen, och Ulla Winblad anför dansen. Hvilka minnen och hvilka bilder måste icke detta uppjaga hos en och annan åldrig från hans barndomstid, från hans "gyllene ålder", då dessa dräfter ännu nyttjades, och denna dans ännu var i bruk! Äfven vi, som uppväxt i en nyare tid, blicka dock alltid tillbaka på Gustafs solskensdagar, som på ett olympiskt tidehvarf. Denna period var en vårmorgon i norden, som med sin friska skönhet, sina utslagna blommor och sitt nyvaknade lif icke kan ersättas af sommarens heta qualm eller höstens mognade frukter, och det borde icke förundra, om en tår nu skulle tillra utför våra ögon. Men i detsamma, som detta sker, gör dansmästar Mollberg ett skutt med en grimas, som ovillkorligen måste metamorfosera tåren i löje. Hans knän hafva en viss tendens utåt, och hans ben bilda en quadrat, som hoppar på ett hörn, under hvilket tvenne fötternä vända sig utåt. Om man skulle vilja jemföra Mollbergs och Janke Jensens dans, så hafva båda förstått, att i dansen uppfatta det löjlige, men från olika sidor. Den förre är sjelfva vigheten och lättheten, han hoppar fram, som en lekande dithyramb, då deremot den sednare har mera tycke af den tungfotade alexandrinern Om Ullas behag hafva vi redan talat; hon behöfver icke frukta någon rival, ehuru Kålmätars Lotta icke skäms för sig. Om den ena liknar den strålande solen, så liknar den andra åtminstone den smäktande och lidelsefulla månan. Just som dansen är slut, händer något för sällskapet högst nytt och ovanligt. En nykterhets-predikant, en allvarlig gammal man i presterlig dräkt, tränger sig in ibland dem, och han är indiskret nog att begära påskrifter på en lista. Fader Movitz tycker dock, efter allvarligt begrundande, att den nyare tidens idé med nykterhetssällskaper är något pikant, så att han fattar pennan och antecknar sitt namn, likväl med det kloka tillägget: "till nästa glas". Vi dröja ännu en liten stund, ty nu uppspelas polskan: "Movitz sitt valdthorn proberar", — och vi skulle ha god lust att deltaga i ringen. Mutter på Tuppen, den raska gumman, som verkligen ser ut, som hon skulle "förmå Brottas med drängarna och slåss", förer sig likväl med en viss värdighet, som väl anstår krögarmor. Von Ehrensugga tar sina steg med, den största mathematiska noggrannhet. Det ena är precis lika långt, som det andra, och hela figuren har starkt tycke af en automat, hvilken låter ana en dold fjäder eller sträng, som rör spelet. Brännvinsbrännaren Lundholms mage tyckes hafva litet svårt, att hinna med så fort, som benen vilja, och Jergen Puckel har för mycket att språka om, för att egentligen vara road af dansen. Magister Gåse är upptagen med att öfva sig declinera: Nominativus: Hic, hæc, hoc. etc.

Vi få likväl ej dröja alltför länge. Då vi vända oss om, hjular framför oss med stor skicklighet en lustig pajazzo. Vi följa för ro skull efter honom och stanna — hos Dalfolket, der putsmakaren tillställer många roliga uppträden. Här får man tillfälle att skåda en mängd lekar och danser, brukliga i Dalarne, såsom: "Hanboskan" (Hambopolskan på Dalmanér); Kulldansen, efter melodien:

"Ball inte du, så bäll föll ja, Så sku vi svinka mä kullo, Kullo, kullo, kullo, kullo, Hej, svinka mä kullo",

hvarvid orden äfven sjungas på de olika sockendialekterna. Kulldansen är på en gång den mest lifliga och mest karakteristiska. Härefter följer "Muggdansen" (myggdansen) samt "Väfva vadmal", efter en högst egen och äkta dalsk modulation af den vanliga melodien, med följande ord, afpassade efter turerna i dansen:

"Väfva, väfva, Så, så skum vi väfva :|: Väfva vadmal, slå tillsamman :|: Låt skottspolen gå, gå! Söma, söma, Så, så skum vi söma :|: Sprätt opp, sprätt opp Vi ha lappa, solj åt :|: (skiljs åt).

Vidare hör man sjungas, utom annat, den så kallade Svärdsjövisan:

Å kära du, Jäni, säg mäg nu godt rå', Hur jag nu ta hösten ska bröföa få. Du minns fäll i höstas, hur gäli hä geck, Her lite ta härbräs tå snesa ja' feck Hur litet till spannmålsboden af snesen (skylen) jag fick..

Du minns de der åra, när allt slog väl tä, När lycka ja' haddä mä kalvfar å fä. — Sen Länsman tog köa, for lycka si' kos; Nu toma stå stuur å kittar å bås stior och kettar..

På rofvunä led ja ock skada just grömt, grymt, mycket Du minns fäll ja' sådd' dem i MasErkers tomt, Ty svina tog rofvon, Gråfoton vargarna. tog dåm, Hä det., geck som Hjob sa', "hä geck, som hä kom"

Å se sedan. åt då slingom vargarne. opp mara mi mä, En rasande fullvulin kämpa va hä, Ho hyfvelspån åt a ga'

sågbräa igen; Å maken ta kritur ja' allri såg än.

*

ä läses som ä i ordet: tvärt, ärt.

Å hustru mi, Mali, ho ä fullan käck, Men lite te påsa a a'ssint' allsintet. te säck. Nog går ha flinkt mala, når qvar'a går bra, Men ledt ta ta grytes, der assint ä ta.

I höstas så mälta' ho kål-låa full, Å brygd' så starkt öl, så hä börja' slå kull Båd' dörrar och gåtar i källaren vann "våran", vår.; Sprang gettra på take, föll klöfvarna från.

Å öle hä wa då så grömmande godt A brunt som e tjäru å tjockt som e flott. Om ja' drack e kanna, så spydd ja fäll två; Å ni kan förstå, hur pass öle wa' då.

Men nog ä ho hon, neml. hustrun. tåpug ock tjåpug ibland Å nötug och dråmlug, som allan di skam "som sjelfva böfveln." A kålen, han står nu föll än under snön. Å länge i höstas frös linet ti sjön.

Men storslägtad är ja' likväl, ska du si, Ty klockarfars piga ä frände mä mi; Å tolfmans å ja, vi ha bastu ihop, Å Tullarn å ja drack i fjol ur sam' stop.

Ibland sällskapet utmärka sig många så väl för en ypperlig aktion, som för drägternas egenhet och prakt. Främst bland quinnorna märker man en Brask- eller Brandikulla (annandagsbrud, "ungmor") ifrån Mora socken, i fullständig utstyrsel medsilfverked, halsband och en mängd andra prydnader. Ibland åtskilligt främmande folk, som gör påhelsning, infinner sig äfven en neger. Det beskedliga landtfolket drager sig med stor förskräckelse åt sidorna, under sådana utrop som: "Herre Gud, jag tror det är han sjelf, Gud bevare oss". Slutligen dristar sig en beskäftig kulla fram och säger, nigande, med en bedjande min: "Kära herr F-n, tag inte någon af oss, utan om ni skall hafva någon, så finnes här tvenne länsmän, dem må ni ta."

Men i vårt grannskap träffas åter den store Dulkamara. Vi höra honom sjunga:

Kom här och smaka på medikamenterna, Priset blir bättre ju fler konsumenterna; Alla plågorna Liksom vågorna Lyda stormen, lyda också mig.

Vill ni ha pillerna eller af dropparna? Begge de sätta lif uti kropparna: Allt bekymmer ur Hjertat rymmer, hur Kolsvart verlden också visar sig.

Kom till mej, min jungfru eller mamsell, Ni kan ej tro, hvad jag är snäll, Ack! jag yppar ej det ringaste knyst, Nej liksom kammarväggen är jag skådande, men tyst.

Låt mej se, hvari er sjukdom består. Är bröstet dåligt, magen svår? Är ert hjerta för litet, eller för stort? Säg har ni kanske ännu intet hjerta alls försport

Koloquinter, ricinolja och engelskt salt, Med mera sånt der i sin gamla gestalt, Och rhabarber, jalappa och kamfert-spiritus, Det duger inte mera för en äkta Medikus.

Elaterium album, sabina, conium, Contrajerva, colchicum och petroselinum, Kremor tartari, citrus och millefolium, Om jag nyttjade sånt skräp , se då vore jag bra dum.

Cornu cervi, creta alba, fosfor, fläder, ledum, Magnesia, china och lycopodium, Om jag nyttjade sånt skräp, se då vore jag bra dum.

Gå vi några steg längre fram, så komma vi till Lappkåtan. Här håller en förlofning på att försiggå. Friarens föräldrar och släktingar traktera brudens föräldrar med brännvin, och sedan man både genom samtal och afsjungande af enformiga sånger afgjort saken, begära brudens föräldrar att få se friaregåfvorna. Dessa bestå af silfver. De emottaga dem, till ett tecken, att förlofningen är uppgjord, ehuru bruden ännu ej vet af det. Sedermera dansas och sjunges under flitigt förtärande af — brännvin.

Gå vi vidare, så se vi Vermlänningarne, utförande kring sin majstång flera slags danser, karakteristiska för olika trakter af provinsen. Alla fordra de likastyrka och smidighet. Den muntra jössehåringen svänger hastigt och flinkt

omkring med de näpna tärnorna, som ofta ryckes ifrån honom in till grannarne. Den raske bergslagsbon dansar äfven, ehuru med större vigt, än vighet, en följd af hans naturs rikare jernhaltighet. De flitigaste i dansen äro dock jägarne; de tyckas vilja visa, att man uppöfvar benens vighet i skog och mark. Under det de hvila ut från sina ansträngningar, går en kolportör ifrån Stockholm omkring ibland dem och utbjuder sina varor. Några damer från Gustaf den tredjes hof stå på något afstånd, såsom åskådare, jemförande dessa landtliga danser med minuetten, till den sednares förmån naturligtvis. Straxt bredvid hafva de tappra, segerdruckna riddarena nyss slutat sin täfling i fredliga idrotter. Alla anfall på den serverade sexan hafva redan upphört, Sancho allenast står ännu quar, knappast halfmätt. Priset i denna täfling tilldömes derföre honom, ehuru han af blygsamhet påstår, att hans herre slukat mera än han, men tuggat mindre.

Det himmelska rikets Kejsare, beledsagad af hela sitt följe, roar sig äfven med att från sin bärstol betrakta alla dessa uppträden. Han tyckes med synnerlig förnöjelse åskåda de raska Gottlänningarne, dansande sina sjömansdanser. Kanhända tänker han att värfva dem mot Engelsmännen. En nog näsvis vestgöthabonde utbjuder sina varor åt Hans Kejserliga Höghet, men ingendera tyckes förstå den andra. Hela Sällskapet samlar sig kring den nuankommande Doktor Dulkamara, hvilken vi redan på långt håll hört sjunga sin visa:

*

Cornu cervi, creta alba, fosfor, fläder, ledum, Magnesia, china och lycopodium, Om jag nyttjade sån't skräp, se då vore jag bra dum.

(Mel. ur Kärleksdrycken.) Nej mina droppar de ä' rara, De beprisas af en verld, Kom och känn den underbara Kraften, som är dem beskärd, Kom och köp af Dulkamara, Snart han gör sin återfärd,

Älskansvärda fruar, fröknar Och mamseller, säj! ack, säj! Blomsterstånd i lifvets öknar! Inte vill ni vissna? — Nej! Blomsterstånd i lifvets öknar! Evig ungdom finns hos mej.

Akademiprofessorer Och J andra lärda män! Andelifvets revisorer, Glömmen ej materien, Låt mej öppna edra porer, Annars torka de igen.

Vetenskapen i all ära, Men den gör vår kropps ruin. Kom och lär min sundhetslära, Glädjen är min medicin; Döden rädes gå för nära Den, som har en munter min.

Filosof! J som söken Efter bara purt förnuft, Träget liksom stängda röken Brukar leta efter luft; Bort i quäll med edra spöken: Här en dosis oförnuft!

Kommen, unga theologer! Här jag kärleksdroppar har; Det förstås, om ingen såg er, Tog ni på försök ett par; Men jag svär att mina droger Allslags pröfning eder spar.

Hit, jurister, hit! J sträfven Ju för verldens enighet? Visste bara högra näfven Aldrig, hvad den venstra vet. Kom! jag har ju droppar äfven För er lilla hemlighet.

Höge herrar astronomer! Stigen ifrån himlen ned, J titaner och — atomer, Lemnen stjernorna i fred! Droppar har jag för fantomer Och för — ordensstjernor med.

Fysici, och alla andra! Hjelp behöfs i quäll för allt; Jag skall lära er att vandra, Som naturens lag befallt, Centrum gravitatis klandra Hos hvar bugtande gestalt.

Hören på, J militärer! Fosterlandets riddesmän! Döttrarna till millionärer Äro ej försvunna än; Jag har droppar, som beskär' er Flydda rosorna igen.

Läkare, licentiater! Hela menskligheten står Lik en äng för oss, kamrater, Men om ängen döden rår. Ler i mjugg! "Håhå! konfrater Doktor, går du der och slår?"

Akten oss för slika skördar! Bättre är då min praktik, Ingen patient jag mördar, Verlden är på dårar rik, Unter uns gesagt, man vördar Läkarn efter hans — mimik.

Hyllen då min sundhetslära! Glädjen är min medicin, Ingen, ingen, på min ära, Hindrar dock vår kropps

ruin; Längst skall döden likväl bära Frukten för en munter min.

Gören snart med Dulkamara Om er lefnadstid beting, Köpen af hans droppar rara Öfver hela jordens ring.
Frukten bara ej hans vara, Ack I den gör er — ingenting.

Under allt detta har man sett, huru den stora rotundan småningom upplyses af de färgade lampor, som den ena efter den andra upptändas i en krans kring det granrisklädda taket. Man står och ser på densamma, likasom på en fjerran aflägsen sol, som meddelar de kring henne ställda verldarne sitt ljus och sin värma, ty ifrån de outtömliga fastagerna i dess medelpunkt utgår till de omgifvande planeternas inneånare den lifvande punschen. Man kan visserligen icke upptäcka, om den är bebodd af några menniskor, men man tröstar sig förhoppningsfull med, att det kommer en tid, då man skall skåda det i oskymd klarhet. Denna är också icke långt aflägsen, ty man hör redan en appell blåsas, till tecken att alla nationerna skola draga sig tillsammans. All centrifugalkraft upphör, och det är blott den centripetala, som utöfvar sitt inflytande. Den ena nationen efter den andra aftågar, samlande sina spridda medlemmar, hvar och en kring sin fana, Vid inträdandet i rotundan planteras alla fanorna i en krans omkring densamma; man skyndar, att fatta de fyllda glasen, dåordförande Kurator, Magister Arvid Sundberg, uppstiger på talarestolen och håller följande tal:

Studenter ! Bröder !

Hvilken skön, hvilken herrlig tafla, som här utbreder sig för vår syn! Vi se här blomman af Sveriges ungdom, som från skiljda landskaper församlat sig vid nordens äldsta lärosäte för att inviga sig till sanningens, vetenskapens och frihetens heliga tjenst; för att under ädel täflan arbeta på sin andliga utveckling och förädling, och för att dana sig till manlig kraft och manligt allvar i och för utförandet af de värf, hvilka fosterlandets rättmätiga anspråk och förhoppningar en gång komma att densamma pålägga.

Sällan, såvidt man vet, aldrig, har Upsala Studentkorps, åtminstone icke i något större antal, af egen inre drift slutit sig tillsammans; snarare skulle man kunna säga att Nationerna genom ifrigt fasthängande vid sina mer eller mindre skarpt utpräglade nationaliteter, ända till de sednare tiderna, tyvärr varit alltför mycket åtskiljda. Väl slöt sig för någon tid sedan Upsala Studentkorps tillsammans för att medelst ett festligt gille aflägga på en gång sin tacksamhet och sin beundran för en det gamla Norges ädle son, för den genialiska konstnär, som då fängslade och hänförde allas sinnen genom trollmakten af de tjugande toner, hvilka han så väl förstår att framlocka. Väl förenade sig några månader derefter Upsala Studentkorps, talrikare än någonsin förut, för att på ett sätt, som

7var den nordiska gästfriheten värdigt, emottaga den glada, den lefnadsfriska och frisinade ynglingaflock, hvilken Danas konungastad sände till Fyris' minnesrika stränder, såsom representanter för sin bildnings-sökande ungdom. Val har här nyligen den uppmaning, som utgick från våra Bröder vid Christianias leende vik, förenat oss för att tömma bragebägaren för Norden och dess gamla minnen — men alla dessa sammanslutningar, alla dessa föreningar hafva dock haft sin rot och sitt upphof i något yttre, i utifrån kommande anledningar.

Så mycket mer glädjande är det då nu att se, att Upsala Studentkorps, mangrannare än någonsin förut, förenat sig till ett gemensamt firande af vårens sköna, förhoppningsfulla högtid, och det till följe af uppmaningar, hvilka utgått från dess eget inre, från dess egna medlemmar. Det är i sanning icke utan sin stora betydelse, att den nyvaknade våren till nytt lif väckt idéen om behovet af en närmare förening och sammanslutning, samt gifvit många redan länge närda önskningar en så skön verklighet. Denna förening har visserligen icke kommit till stånd utan sina små strider, men af strid blifver frid, säger ordspråket, och det är en glädje att tro, att dessa små strider endast bidragit att fastare tillknyta de vänskapsband, som på sednare tider på ett så glädjande sätt börjat omsluta alla de särskilda respektiva Nationerna.

Men skall likväl denna nu engång åvägabragta enhet framgent varda bestående, så bör den fotasig på en djupare, på en mera ändelig grundval, än det gemensamma firandet af denna glada vår- och ungdoms-fest, som i dag förenat oss. Med all aktning för Nationsinrättningarna, hvilkas moraliskt välgörande kraft endast af lättsinnet och sjelfsvåldet kan jäfvas, och hvilka derföre, såsom moraliska anstalter, ständigt, ehuru i en annan form, torde böra bibehållas, kan dock den fördomsfrie granskaren nu ej längre skänka dem sitt förtroende, såsom

vetenskapliga anstalter; ty de hafva, såsom sådana, redan länge legat i själtåget; de hindra och motverka just genom sin splittring den fria utvecklingen af ett sannt vetenskapligt lif och intresse. Fjortonkamarsystemet har långt för detta utspelt sin rol, då det endast hindrar den enhet, den fasthet och kraft i viljan, hvilken den nuvarande tiden ovillkorligt fordrar af hvarje korporation och vetenskapen känner icke till några Nationer, hon vill blott ha ihärdige och kärleksfulle idkare. Då så är, så manar jag eder, Bröder, att hvar och en i sin mån med allvar och nit arbeta på Student-korpsens enhet, att sträfva till detta stora och sköna mål, hvilket, en gång upphunnet, skall förbrödra de skilda Nationerna, skall genom fackföreningarne, hvilkas inrättande deraf blifver en nödvändig följd, bringa lärare och lärjungar i en närmare och omedelbarare beröring med hvarandra, skall i den studerande ungdomens sinnen ingjuta ett friskt och sannt vetenskapligt lif och intresse. Enhet ger kraft och lif, splittring medför svaghet och död. Jag dricker för Studentkorpsens fortfarande samdrägt och dess blifvande enhet!

Denna skål dracks i botten och äfven många följande. Alla voro serdeles lifvade; Lappar, Kineser, Sjömän och Excellenser gingo i broderlig sänja; Excellensen yfdes alldeles icke öfver sin värdighet, och Kinesen hade på ovanligt kort tid lärt sig svenska. Korsriddare och "paltar", "namnsdagsblåsare från Katrinatrakten" och den Kinesiska Gonggongföraren, Morakarlär och Zigenare, alla möta hvarandra med trofasta handslag; ja kaffesystrarne i Norrköping gå ända derhän i förgätenhet, att de dricka brorskål med grenadierer och båtsmän. Det är alltid så upplivande, att se denna fria öppenhet hos studenten, som sluter sin nya broder i famnen, utan att fråga efter, om han är från Lappland eller Skåne, om han har en rock, som är gjord hos Kædingen, eller en gammal syrtut af någon klåpare i Telge. Man yppar så förtroligt sina innersta tankar (ibland är det kanske icke så lätt att taga reda på dem) och granskar så noga sin nya väns anletsdrag för att dagen derpå kunna känna igen honom; och huru många bröder får man icke den första Maj, de äro otaliga. En stackars "skålknal", som flere gånger haft det missödet, att för sin trogna drägt och sitt ypperliga spels skull utvräkas ur rotundan, håller just nu som bäst på att beundra den höga frimurarens besynnerliga insignier och frågar, om det vore möjligt att få dricka ett glas med en så förnäm herre, som dock är så nedlåtande, att han antager propositionen. Nu äskas åter ljud, och det uppstår en tystnad, vi kunna icke kalla den grafvens, ty det är icke möjligt att höra ett enda ord. Talaren, Docenten Petersson, har uppstigit och proponerar följande skål

För Studentlifvet.

Det går en nyfödd vårfläkt, Bröder, Utöfver Fyris' gamla strand. I flammor ynglinghjärtat glöder, Likt morgonsol'n vid österns rand. Allt mer och mer sig lifvet rörer Så friskt, som flodens fria brus, Och utaf glada sångarchörer Det helsas nya vårens ljus.

En himmelsk Genius bland oss svingar, Han sluta vill oss i sin famn, Ge lifvet lif, och själen vingar, Och enig anda är hans namn. Han låter ögat icke blunda, Ej hjertats pulsar tröga slå. Hans tempel är en fri rotunda Med ljusets segerfanor på.

Hvad säga våra tjäll derborta? I samma rad de stå i dag. Se, deras afstånd äro korta, Se, lika deras anletsdrag! Och templet här, der offerflamman Från samma härd mot himlen går, Hvad säger det? — Att vi gro samman Alltmer med hvarje nyfödd vår. Fritt må det yttre lifvet skifta, Likt en Kinesiskt brokig drägt, Fritt tusen skiljda fanor hvifta För aftonvindens svala fläkt, Fritt glädjen an kring majstång polka. Än bädda vintren i sin graf, An riddartidens ära tolka, Än seglarns lif på stormigt haf,

Än låna drägten af en Kulla, Än af en Lappländsk Amazon, Och än med fader Mowitz lulla Vid foten utaf Bacchi thron. "I många former trifs det sköna", Men anden, Bröder, är dock en. Allt gladt, allt herrligt, som vi röna, Af honom får ett högre sken.

Må därför andans enhet vara Städs själen i vårt brödralag, Må han, en högre sol, förklara Vår ungdoms glada sommardag! Så tömmom då för honom skålen, Och tömmom om den än en gång! O, lefve lifvet, lif i bålen, Och lif i vänskap, lif i sång.

Vi vilja nu företaga en liten promenad ikring slätten; smärre grupper hafva under sång och gamman begifvit sig ut på upptäcktsresor, och när de olika partierna mötas, uppstår det alltid någon rolig scen och pathetiska tal hållas

å ömse sidor. Några begifva sig till de nyss upptända tjärtunnorna, för att värma sig; det är också af nöden, ty vintern vill med all kraft visa, att han icke ännu är alldeles död. Den yttre värmen måtte i alla fall hafva varit otillräcklig, ty snart skynda alla tillbaka till rotundan, för att der få en värme af mera substantiell beskaffenhet. När vi åter inträda, har Docenten Petersson uppstigit och proponerar följande skål

För flickorna i Norden.

Gladt majsol'n skiner öfver fälten ner, Och vårens Drottning uti Vingolf höga Re'n torkat tåren ur sitt sköna öga. I nyfödd glans ur skyn hon ler Mot flickorna i Norden!

Friskt sväller lifvet i den unga vår, Och tjusning lyfter hvarje fogels vingar. Ett Erosqväde jord och himmel klingar, Och varmt naturens hjerta slår, Som flickornas i Norden.

Och dufvor kyssas bortom skogens bryn, Och fjärl'n yster genom lunden sväfvar: Då minsta blomman af förtjusning bäfvar, Dess kind får färg af purpurskyn, Som flickornas i Norden.

O sköna vår! Du går att Nordens land I ett förmälningsstempel glad förbyta, Der tro och kärlek sina kransar knyta. Och ynglings-sinnet står i brand För flickorna i Norden.

J Frejas döttrar, hulda Fylgior, J, Som fjerran gå i våra barndomsdalar. Der ljuft de klinga minnets näktergalar Vår känslas varma melodi, J flickor uti Norden!

I dag i ungdoms-karnevalens glans Om här bland oss vi finge se er gästa, I edra lockar då vi skulle fästa Den skönsta ros, på jorden fanns, J flickor uti Norden!

J sömmat ha'n i silke och i gull Det, som i festen högsta priset vinner. Dock — skönare, än gull och silke, brinner Er barm, af idel trohet full, J flickor uti Norden!

Ta'n därför mot vår hyllning, varm och fri! Kom, Drufvogud, och purpurfärga bålen, När Nordens raska gossar tömma skålen, En skål med eld och lågor i, För flickorna i Norden!

Mörkret tilltager, och det brokiga hvimlet får småningom en helt annan färg. Om en klar aftonhimmel och om den sjunkande solen kunna vi ej tala, ty den sednare har icke syns till, och den förra ser ut som himmelen på en landsortsteater, det vill säga, som om den vore öfverdragen med gråpapper. Omkring den fyrsidiga slätten, på hvilken den kosmopolitiska skaran ur snart sagdt hela världshistorien, dock mest ur det inre af Östergötlands historia, rör sig om hvarandra, ungefär som det troligtvis kommer att tillgå på domedag, bildar skogen en skön ram i äkta nordisk stil. De resliga träden stå likasom en skyddande vakt kring den af vårlust och punschvärma sprittande ungdomen, och insvepta i sina gröna mantlar tyckas de med kall likgiltighet vara vittnen till såväl vintrens begrafning, som vårens födelse. En viss slags dysterhet visar, att den sednare icke är kärare än den förra och tyckes liksom varna för ett för mycket överlåtande åt de förföriska slägterna från södern. De små barackerna, upplysta af lyktor; den stora rotundan med sina pelare, upplyst af skiftande, färgade lampor, med landskapernas fanor i en skön krans omkring den Svenska flaggan i midten; en skara Zigenare, som med sprakande facklor tåga af och an, sjungande hurtiga sånger; midtemot vid det andra skogsbrynet en lång rad af flammande tjärtunnor, från hvilka röken uppstiger i hvirflande molndiminutiver: allt detta har en skönhet, hvaröfver Andersen skulle blifva så förtjust, att han derom skrefve ett helt kapitel i en "Skalds lustvandringar" eller något dylikt. Se der skrider ett segel, som lånat nattens färg, förbi den långa raden af eldar. Illusionen är fullkomlig. De verkligt dragande synas ej, blott de i luften svällande seglen tyckes föra skutan fram. Men sådanthänder så ofta! Huru mången, som spänner seglen högt i vädret, är icke "en stor man i staten"; men den trälände lastdragaren, som verkligen drar skutan fram, han synes ej. Om förlåtelse! vi förirra oss, ty detta hör ej hit, men det händer i afton mera än en, att icke kunna styra den rätta kosan. Se till exempel på denne sjöman från Dahlströmsjakten, huru han långsamt girar fram i en säll okunnighet om både styrbord och babord. Längre ut på slätten vandrar utan några anhängare en ullbärare, en brandvakt eller hvad han kan vara; af de ord, som då och då undslippa honom, kan man sluta, att han är en lärjunge af den Hegelska skolan. Han vill dock, såsom en god filosof, skilja sig ifrån andra och gå sin egen bana. Men som han icke är vuxen, att hitta den rätta vägen på det fält, der han nu tumlar om, så bär det utaf — ända åt skogen. Der möter honom en mängd antagonister i de många träden, som alls icke

göra väsen utaf sig, men mot hvilka han ideligen stöter pannan. Hvad är att göra, om icke att vända om? Hans tendens är numera endast att återkomma till den punkt, hvarifrån han en gång utgått, och den väg, som mängden beträder. Men de många eldarne på alla håll förvilla honom, och han vandrar der af och an, ända till dess att någon kommer och bevisar honom, att dessa fladdrande lågor allenast tillhöra "skinats" kategori.

Göra vi en liten promenad inuti rotundan, så möta oss ungefär samma uppträden. Der stå tvenne och resonnera med hög röst om tillståndet i Europa; der har en annan slagit sig ned i ro på en stol, med hufvudet stödt emot handen; tyst ropar en annan, pekande på honom, "er betet". Der står en af dem, som varit med på parentationen öfver Kalle Vinter. Det är en vördig Theologie Doktor; men ehuru begreppet af protestantism äfven innefattar begreppet af framåtskridande, så står han dock helt stilla, lutad mot en pelare. Likväl tyckas de djupsinniga ögonen, med hela kraften af en lefvande öfvertygelse, tillkännagifva, att han inom sig tänker på den protestantiska fadrens ord: "Hier stek' ich und kann nicht anders". En och annan börjar redan att begifva sig hem, och som vi äro ledsna vid detta bullrande virrvarr, vilja vi göra detsamma, önskande läsaren en god sömn, så framt han icke redan vaggas af Morphei armar.

Oaktadt denna lilla sannfärdiga berättelse ej innehåller någon intrig, eller slutar med giftermål och bröllop, så finnes det kanhända någon läsare eller läsarinna, som önskar att veta det öde, som träffade de märkvärdigaste af de personer, som figurerat i densamma. VI vilja derföre, såsom det brukas i alla romaner, gå denna önskan till mötes, och i största korthet redogöra derför. Läsarinnan intresserar det visst ej att veta, hurusom man hemligen förspör, att räkningarne ej komma att blifva så långa, som en och annan förmodat; men vi vilja i alla fall nämna dec, emedan äfven detta, så prosaiskt det an låter, hör till upplösningen af romanen. Så mycket mera fröjdar det kanske henne att höra, det Mollberg, Ulla Winblad, JankeJensen, Kolmätars Lotta och alla de öfriga Bacchi prester och prestinnor äfven den följande dagen voro i lifvet och kring stadens torg och gator läto höra sin lifliga musik. Ja Morakarlarna och Rättvikskullorna drogo ej heller så snart tillbaka till Dalarna, utan roade sig rätt tappert med sina bröder på slättlandet. Oaktadt trägna forskningar hafva vi ej kunnat få reda på korttriddarnes sednare lefnadshändelser; det enda man med visshet har sig bekant är, att dagen derpå lågo, på fältet kringströdda, bräckta sköldar, brutna lansar, lösryckta hjälmgaller och sönderslitna lifkjortlar — men riddarne voro försvunna. Det märkvärdigaste af allt, var dock, att Kalle Vinter, den saligen afsomnade, morgonen efter första Maj förvånade alla med att åter uppstiga ur sin graf, tagande det hvita bårtäcket med sig. På eftermiddagen berättas han hafva spatserat kring stadens gator och blef sedd af många. Han hade framför ansigtet en mask, föreställande en döds-kalle, och var klädd uti en stor vargskinnspels med alla förut uppräknade ordnar på bröstet. Den, som var nog djerf att nalkas det hemska spöket, blef afvisad med ett doft "stör mig ej; jag dör snart". Efter att några dagar hafva legat i en pinande döds-kamp, afsomnade han också verkligen. Vi hoppas, att snart få se blommor på hans graf.

*** Upsala**

Leffler och Sebell,

1845.

Kostar.....20 sk. b:ko.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/majfest45/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-majfest45>.

Filen skapad 2018-12-17 11:22:33.268625